

ZAKON O INDIVIDUALNIH NALOŽBENIH RAČUNIH (ZINR)

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

S predlogom Zakona o individualnih naložbenih računih (v nadaljnjem besedilu: ZINR) se uvaja individualni naložbeni račun (v nadaljnjem besedilu: INR), ki je namenjen spodbujanju dolgoročnega varčevanja v finančnih instrumentih, razširitvi možnosti za alokacijo prihrankov prebivalstva, razvoju slovenskega trga kapitala in razširitvi virov financiranja gospodarstva.

Slovenski varčevalci imajo v primerjavi z varčevalci drugih držav EU nadpovprečno visok delež sredstev naloženih v bančnih depozitih in nizek delež v finančnih instrumentih. Po podatkih Banke Slovenije predstavljajo bančni depoziti kar 47% finančnega premoženja gospodinjstev (brez upoštevanja lastniških deležev v podjetjih), medtem ko znaša povprečni delež bančnih depozitov v EU 30%. Izrazita prevlada bančnih depozitov v primerjavi z razvitejšimi državami EU kaže na neizkoriščen potencial drugih oblik varčevanja, predvsem preko trga kapitala. Takšna struktura varčevanja omejuje razvojni potencial gospodarstva in ne omogoča optimalne alokacije prihrankov prebivalstva.

Naložbe v finančnih instrumentih predstavljajo številne prednosti tudi za varčevalce. Finančni instrumenti ponujajo potencialno višje donose v primerjavi s tradicionalnimi oblikami varčevanja, kot so bančni depoziti. Poleg tega omogočajo diverzifikacijo tveganja, saj lahko varčevalec nalaga v različna podjetja in sektorje, kar zmanjša njegovo odvisnost od uspeha posamezne naložbe. Vendar je treba poudariti, da so vse naložbe povezane z določeno mero tveganja. Tveganje pomeni verjetnost, da bo dejanska donosnost finančnega instrumenta odstopala od njene pričakovane donosnosti. Eden od načinov zmanjševanja tveganj je omenjena diverzifikacija oziroma razpršitev naložb v različne vrste finančnih instrumentov.

Slovenski trg kapitala se sooča s pomembnimi izzivi, ki se kažejo predvsem v nizki likvidnosti finančnih instrumentov, majhnem številu izdajateljev in izdaj finančnih instrumentov ter nizki prepoznavnosti finančnih instrumentov med vlagatelji. Večina financiranja podjetij poteka preko bančnega sistema, medtem ko je trg kapitala premalo izkoriščen.

Veliko držav v EU je uvedlo podobne ureditve individualnih naložbenih računov¹, kot je predvidena v tem zakonu. Ti računi so se v praksi izkazali kot učinkovito orodje za spodbujanje dolgoročnega varčevanja v finančnih instrumentih in za razvoj trga kapitala. Za zagotavljanje konkurenčnosti kapitalskega trga v Sloveniji sledimo s predlogom zakona mednarodnim trendom.

K nezadostnemu razvoju trga kapitala prispeva med drugim tudi relativno nizka stopnja finančne pismenosti prebivalstva. Veliko potencialnih vlagateljev na kapitalskem trgu ne razume dovolj dobro različnih naložbenih možnosti in njihovih prednosti ter tveganj, zaradi česar se raje odločajo za tradicionalne, vendar manj donosne oblike varčevanja. Z namenom povečanja finančne pismenosti se trenutno pripravlja nov Nacionalni program finančnega opismenjevanja. Pomembno vlogo pri finančnem opismenjevanju pa imajo tudi ponudniki finančnih storitev, ki morajo v okviru pojasnilne dolžnosti stranke ustrezno seznaniti o lastnostih produkta in tudi tveganjih, povezanih s produktom.

---

¹ Na primer Italija ima vzpostavljen sistem PIR (Piani Individuali di Risparmio) in Madžarska sistem TBSZ (Tartós Befektetési Számla).

Uvedba INR predstavlja enega od najpomembnejših podpornih ukrepov, predvidenih v Strategiji razvoja trga kapitala v Sloveniji za obdobje 2023-2030,.

INR je zasnovan kot posebna oblika varčevalnega računa, ki omogoča vlaganje v širok nabor finančnih instrumentov pod jasno določenimi pogoji. Njegove ključne prednosti so poenostavljeni davčni postopki, ugodnejša davčna obravnava, velika fleksibilnosti pri upravljanju naložb in poudarek na varovanju vlagateljev. INR omogoča samostojno upravljanje sredstev na INR s strani vlagatelja ali profesionalno upravljanje sredstev na INR s strani ponudnika storitev (gospodarjenje s finančnimi instrumenti). Tako je način upravljanja sredstev prilagojen različnim potrebam in znanju vlagateljev. Sredstva na INR so ločena od drugih sredstev vlagatelja in od ponudnika INR.

Davčna obravnava sredstev na INR bo urejena v zakonih s področja davkov.

Predlagani zakon predstavlja pomemben korak k modernizaciji slovenskega finančnega sistema in približevanju trga kapitala prebivalstvu. Uvedba INR sledi ureditvam v drugih državah članicah EU ter potrebam sodobnega gospodarstva in varčevalcev (vlagateljev).

2. CILJI, NAČELA IN POGLATVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Glavni cilji predloga zakona so:

- vzpostavitev pravnega okvira za INR kot novega finančnega orodja za spodbujanje dolgoročnega varčevanja fizičnih oseb v finančnih instrumentih,
- enostavnejše in preglednejše naložbe in upravljanje s finančnimi instrumenti za imetnike INR,
- zagotovitev ustrezne ravni varstva vlagateljev,
- povečanje udeležbe prebivalstva na trgu kapitala
- razvoj trga kapitala in s tem razširitev virov financiranja za gospodarstvo.

2.2. Načela

Predlog zakona temelji na naslednjih načelih:

Načelo varstva vlagateljev

Zakon določa jasne pogoje in omejitve za odpiranje in vodenje INR ter obveznosti ponudnikov INR, s čimer se zagotavlja varnost vlagateljev in njihovih sredstev.

Načelo preglednosti

Predpisani so jasni pogoji glede dovoljenih finančnih instrumentov, poročanja, vodenja evidenc in nadzora nad poslovanjem z INR.

Načelo sorazmernosti

Zahteve in omejitve, ki jih zakon nalaga ponudnikom INR in imetnikom računov, so sorazmerne s cilji, ki jih zasleduje zakon.

Načelo enostavnosti

Zakon stremi k poenostavitvi administrativnih postopkov in zmanjšanju stroškov za končne uporabnike.

2.3. Poglavitne rešitve

Predlog zakona uvaja naslednje poglavitne rešitve:

a) Opredelitev INR in pogojev za njegovo odprtje

INR je poseben račun, namenjen vlaganju v finančne instrumente, ki ga lahko odpre le fizična oseba, ki je davčni rezident Republike Slovenije. Določena je omejitev, da lahko posameznik odpre le en INR samo enkrat, razen v primeru prenosa INR na drugega ponudnika. Imetnik INR zahteva mirovanje INR, če na INR v trenutku podaje zahteve za mirovanje ni sredstev.

b) Sistem vplačil in omejitev

Predvidene so omejitve glede višine vplačil, in sicer lahko imetnik INR v prvem letu po odprtju INR nanj vplača največ 20.000 EUR, nato letno največ 5.000 EUR, s skupno omejitvijo vseh vplačil v znesku 150.000 EUR.

c) Dovoljene naložbe

Določeni so finančni instrumenti v katere se lahko nalaga preko INR. To so delnice, obveznice, zakladne menice, enote kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganja v prenosljive vrednostne papirje in ETF-i, ki kotirajo na organiziranih trgih ali drugem večstranskem sistemu trgovanja v EU, EGP ali OECD.

d) Sistem upravljanja

Predvideni sta dve možnosti upravljanja sredstev: samostojno upravljanje s strani imetnika INR ali upravljanje s strani ponudnika INR v okviru storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti. Ponudnik INR lahko pod določenimi pogoji opravlja tudi storitve svetovanja.

e) Nadzorni sistem

Vzpostavljen je jasen sistem nadzora nad ponudniki INR, ki ga izvaja Agencija za trg vrednostnih papirjev kot pristojni nadzorni organ. Zakon določa pristojnosti nadzornega organa in ukrepe v primeru kršitev.

f) Register INR

Vzpostavlja se centralni register imetnikov INR pri Finančni upravi Republike Slovenije, ki bo omogočal učinkovit nadzor nad omejitvami glede števila računov in spremljanje izvajanja zakona.

g) Varstvo imetnikov INR

Zakon vsebuje več določb za zaščito imetnikov INR, vključno z ločenim vodenjem sredstev, prepovedjo dajanja posojil za namen vplačil na INR in jasnimi pravili glede prenosa INR na drugega ponudnika.

h) Minimalna alokacija

Z namenom oživitve slovenskega trga kapitala se predlaga določba o t.i. minimalni alokaciji. V vsakem koledarskem letu trajanja INR je treba vsaj 50 odstotkov sredstev naložiti v finančne instrumente, ki so jih izdale ali sklenile družbe:

- ki so rezidenti Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, ali
- ki so rezidenti drugih držav članic Evropske unije ali držav pristopnic k Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru, pod pogojem, da imajo te družbe stalno poslovno enoto v Republiki Sloveniji.

i) Prehodne določbe

Predvideno je devetmesečno prehodno obdobje od uveljavitve zakona do začetka njegove uporabe, kar bo omogočilo ustrezno pripravo vseh deležnikov na izvajanje zakona.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Uvedba INR bo imela določen vpliv na prihodke iz naslova dohodnine od dobičkov iz kapitala, vendar ta vpliv ne bo znoten. V kratkoročnem obdobju lahko pričakujemo omejen izpad davčnih prihodkov zaradi možnosti odloga davčne obveznosti v okviru INR, vendar pa bo ta učinek omejen zaradi:

- omejitev vplačil v INR (20.000 EUR v prvem letu, nato letno 5.000 EUR in skupno največ 150.000 EUR),
- dejstva, da gre pri INR predvsem za preusmeritev obstoječih prihrankov iz bančnih vlog v druge finančne instrumente, in
- pričakovanega postopnega uvajanja instrumenta.

Dolgoročno lahko pričakujemo, da bo sistem INR prispeval k večjemu obsegu trgovanja na kapitalskem trgu in posledično k večjim davčnim prihodkom iz tega naslova. Za izvajanje zakona v državnem proračunu ne bo potrebno zagotoviti dodatnih sredstev.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Za izvajanje zakona ni potrebno zagotoviti dodatnih sredstev v državnem proračunu. Potrebne prilagoditve informacijskih sistemov in druge aktivnosti bodo pristojni organi izvedli v okviru svojih rednih delovnih nalog in obstoječih proračunskih sredstev.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

Prilagojenost predlagane ureditve pravu Evropske unije

Predlog zakona ni predmet usklajevanja s pravom EU, saj področje individualnih naložbenih računov ni urejeno na ravni EU. Kljub temu je predlog zakona v celoti skladen s splošnimi načeli prava EU in EU ureditvijo na področju kapitalskih trgov, predvsem z Direktivo 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov (MiFID II). Predlagana ureditev prav tako upošteva širši okvir EU na področju razvoja trgov kapitala, vključno s cilji Unije kapitalskih trgov (Capital Markets Union).

Prikaz ureditve v drugih pravnih sistemih

Italija

Italijanski sistem individualnih varčevalnih načrtov (Piani Individuali di Risparmio - PIR) je bil uveden leta 2017 kot del širše strategije spodbujanja domačega trga kapitala. Sistem omogoča posameznikom, da na posebnem računu varčujejo v različnih finančnih instrumentih, pri čemer so letna vplačila omejena na 40.000 EUR in skupna vplačila na 200.000 EUR. Pomembna značilnost italijanskega sistema je zahteva, da mora biti najmanj 70% sredstev naloženih v finančne instrumente italijanskih podjetij, od tega vsaj 25% v podjetja, ki niso vključena v glavni borzni indeks. Tako sistem aktivno spodbuja financiranje manjših in srednjih podjetij. Po petih letih imetništva so vsi dobički iz naslova PIR računa popolnoma oproščeni davka. Posameznik ima lahko odprt samo en PIR račun, s čimer se preprečuje morebitne zlorabe davčnih ugodnosti. Sistem se je izkazal kot uspešen pri mobilizaciji prihrankov gospodinjstev v produktivne naložbe in pomembno prispeval k razvoju italijanskega trga kapitala.

Madžarska

Madžarski sistem dolgoročnih investicijskih računov (Tartós Befektetési Számla - TBSZ) predstavlja fleksibilnejši pristop k spodbujanju dolgoročnega varčevanja. Sistem je zasnovan tako, da nagrajuje daljše obdobje varčevanja s postopnim zniževanjem davčne obremenitve. Po treh letih imetništva se davčna stopnja zniža na 10%, po petih letih pa nastopi popolna davčna oprostitev. Madžarski sistem se od italijanskega razlikuje predvsem v tem, da ne postavlja omejitev glede vrste finančnih instrumentov ali geografske usmeritve naložb. Vlagatelji lahko prosto izbirajo med domačimi in tujimi finančnimi instrumenti, kar povečuje možnosti za razpršitev naložb. Sistem tudi dovoljuje odprtje več računov TBSZ, pri čemer vsak račun deluje kot samostojna enota z lastnim davčnim režimom. Ta fleksibilnost je pripomogla k široki uporabi instrumenta med madžarskimi varčevalci.

Hrvaška

Hrvaška je namesto posebnega varčevalnega računa uvedla splošno davčno oprostitev za kapitalske dobičke po dveh letih imetništva finančnega instrumenta. Ta sistem je preprostejši za razumevanje in administriranje, vendar ne omogoča dodatnih prednosti, ki jih prinašajo posebni varčevalni računi, kot sta možnost reinvestiranja brez vmesne obdavčitve ali celovito spremljanje naložbenega portfelja.

Češka republika

Češka je razvila večplasten pristop k spodbujanju vlaganj na kapitalskem trgu. Njihov sistem združuje splošno oprostitev davka na kapitalske dobičke po treh letih imetništva vrednostnih papirjev s posebno letno davčno olajšavo za male vlagatelje. Ta olajšava, ki znaša 100.000 CZK (približno 4.000 EUR), je namenjena spodbujanju rednega vlaganja manjših zneskov. Češki sistem je posebej zanimiv zaradi svoje usmerjenosti v spodbujanje malih vlagateljev in postopnega razvoja kulture vlaganja v vrednostne papirje. Sistem ne postavlja omejitev glede vrste finančnih instrumentov, kar omogoča vlagateljem veliko fleksibilnost pri izbiri naložb.

Slovaška

Slovaška je v zadnjih letih izvedla pomembne reforme sistema spodbujanja vlaganj na kapitalskem trgu. Od leta 2024 velja nova ureditev, ki predvideva oprostitev davka na kapitalske dobičke od delnic, ki kotirajo na priznani borzi, že po enem letu imetništva. Za delnice nekotirajočih družb je obdobje podaljšano na tri leta. Pomembna značilnost slovaškega sistema je tudi nizka, 7-odstotna davčna stopnja za dividende. Ta kombinacija ukrepov je namenjena spodbujanju tako kratkoročnega kot dolgoročnega vlaganja na organiziranem trgu in hkrati podpora financiranju zasebnih podjetij.

Predlagana slovenska ureditev INR črpa iz pozitivnih izkušenj navedenih držav, pri čemer je prilagojena specifičnim potrebam in okoliščinam slovenskega trga kapitala. Od italijanskega sistema prevzema koncept omejevanja skupnih vplačil, vendar z nižjimi mejami, kar je utemeljeno z željo po ciljnem naslavljanju predvsem srednjega in nižjega dohodkovnega razreda prebivalstva. Od madžarskega sistema prevzema fleksibilnost pri izbiri finančnih instrumentov, medtem ko sledi češkemu pristopu pri osredotočanju na male vlagatelje.

Predlagana slovenska ureditev se delno naslanja na najboljše prakse v državah članicah, predvsem Italije, Finske in Švedske, kjer so podobni sistemi že pokazali pozitivne učinke na razvoj trga kapitala in spodbujanje dolgoročnega varčevanja.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Sprejem zakona bo zahteval določene administrativne prilagoditve pri Finančni upravi Republike Slovenije zaradi vzpostavitve in vodenja registra INR. Agencija za trg vrednostnih papirjev bo morala prilagoditi svoje postopke za namen izvajanja nadzora nad ponudniki INR. Te prilagoditve bodo izvedene v okviru obstoječih kadrovskih in tehničnih zmogljivosti navedenih institucij.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Zakon uvaja nove administrativne postopke za ponudnike INR v zvezi z odpiranjem računov, vodenjem evidenc in poročanjem. Ti postopki so zasnovani tako, da v čim večji meri temeljijo na obstoječih sistemih in ne predstavljajo pretiranega administrativnega bremena.

6.2. Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki

Sprejem zakona ne bo imel neposrednih posledic za okolje.

6.3. Presoja posledic za gospodarstvo

Sprejem zakona bo imel pozitivne posledice za gospodarstvo. Pričakuje se:

- povečanje ponudbe dolgoročnih finančnih virov za podjetja preko kapitalskega trga,
- razvoj trga kapitala in povečanje njegove likvidnosti,
- razpršitev virov financiranja gospodarstva,
- posredno spodbujanje konkurenčnosti finančnega sektorja.

6.4. Presoja posledic za socialno področje

Uvedba INR bo pozitivno vplivala na socialno področje, saj bo prebivalstvu omogočila novo finančno orodje za dolgoročno varčevanje. To bo prispevalo k večji finančni varnosti posameznikov in gospodinjstev ter spodbudilo razvoj kulture varčevanja v finančne instrumente.

6.5. Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja

Sprejem zakona je skladen s Strategijo razvoja trga kapitala v Sloveniji za obdobje 2023-2030 in predstavlja enega od ključnih ukrepov za doseganje njenih ciljev.

6.6. Presoja posledic za druga področja

Zakon ne bo imel pomembnih posledic za druga področja.

6.7. Izvajanje sprejetega predpisa

Izvajanje predpisa bo spremljano v sodelovanju z Agencijo za trg vrednostnih papirjev in Finančno upravo Republike Slovenije.

6.8. Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona

V zvezi s predlogom zakona ni drugih pomembnih okoliščin.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Javna objava predloga zakona je potekala od _____

Spletni naslov, na katerem je bil predpis objavljen:

– E-demokracija: _____

V razpravo so bili vključeni:

- nevladne organizacije,
- predstavniki zainteresirane javnosti,
- predstavniki strokovne javnosti.

V času javne razprave smo prejeli predloge od:

/

Bistvena mnenja, predlogi in pripombe, ki niso bili upoštevani, ter razlogi za neupoštevanje:

/

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

9. ZNESEK PLAČILA ZUNANJIH STROKOVNJAKOV

Pri pripravi predloga zakona niso sodelovali zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe.

10. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister,
- Saša Jazbec, državna sekretarka,
- Gordana Pipan, državna sekretarka,
- Katja Božič, državna sekretarka,
- Nikolina Prah, državna sekretarka,
- Urška Cvelbar, generalna direktorica Direktorata za finančni sistem,

Gradivo za javno obravnavo

- Gregor Korošec, vodja Sektorja za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem,
- Blaž Zupančič, sekretar, Sektor za zavarovalništvo in trg kapitala, Direktorat za finančni sistem.

Besedilo členov:

**1. člen
(vsebina zakona)**

Ta zakon ureja:

1. značilnosti individualnih naložbenih računov za finančne instrumente (v nadaljnjem besedilu: INR) ter pogoje in način opravljanja storitev vodenja INR,
2. pogoje za ponudnike INR in
3. pravila delovanja Agencije za trg vrednostnih papirjev (v nadaljnjem besedilu: Agencija) pri izvrševanju pooblastil po temu zakonu.

**2. člen
(opredelitve pojmov)**

(1) Pojmi, ki se uporabljajo v tem zakonu, imajo enak pomen kot pojmi v zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov, razen če iz besedila tega zakona ne izhaja drugače.

(2) V tem zakonu uporabljeni pojmi pomenijo:

1. INR je poseben račun, namenjen spodbujanju vlaganj denarnih prihrankov fizičnih oseb v finančne instrumente, ki izpolnjuje pogoje, kot so opredeljeni po tem zakonu;
2. Imetnik INR je oseba, ki odpre INR po tem zakonu in v ta namen sklene pogodbo o vodenju INR s ponudnikom INR;
3. Ponudnik INR je oseba, ki ponuja vodenje INR v skladu s tem zakonom;
4. Sredstva INR so denarna sredstva, finančni instrumenti in pravice, ki se vodijo na INR v skladu s tem zakonom.

**3. člen
(uporaba predpisov)**

Za INR in ponudnike INR se uporabljajo predpisi, ki urejajo trg finančnih instrumentov razen, če ta zakon ne določa drugače.

**4. člen
(značilnosti INR)**

(1) INR lahko odpre fizična oseba, ki je v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, zavezana za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije.

(2) Fizična oseba INR ne more odpreti kot samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki opravlja dejavnost.

(3) Imetnik INR lahko odpre INR samo enkrat in ima odprt samo en INR, razen v primeru prenosa INR na novega ponudnika INR v skladu z 12. členom tega zakona, ko ima lahko imetnik INR začasno, za čas trajanja prenosa, ki ne sme biti daljši od 30 dni, odprta dva INR. Po zaključku prenosa sme biti aktiven samo INR pri novem ponudniku INR.

(4) INR ni mogoče prenesti na drugega imetnika.

(5) Imetnik INR je lahko samo ena fizična oseba.

(6) S sredstvi INR lahko upravlja imetnik INR sam tako, da ponudnik INR zanj opravlja storitev sprejemanja in posredovanja naročil ali izvrševanja naročil (borzno posredovanje), ali pa ga lahko upravlja ponudnik INR tako, da za imetnika INR opravlja storitev gospodarjenja s finančnimi instrumenti.

5. člen (vplačila imetnika INR in drugi prilivi na INR)

(1) Na INR lahko imetnik INR v koledarskem letu, v katerem odpre INR, vplača največ 20.000 eurov in nato vsako naslednje koledarsko leto največ 5.000 eurov. Imetnik INR lahko na svoj INR v celotnem obdobju imetništva INR, izvede vplačila, ki skupaj ne smejo preseči 150.000 eurov. Pri ugotavljanju višine skupnih vplačil se ne upoštevajo morebitna vračila opravljenih vplačil.

(2) Vplačila iz prejšnjega odstavka se opravijo izključno v eurih.

(3) Ponudnik INR zavrne vplačilo iz prvega odstavka tega člena v delu, ki presega omejitve iz prvega odstavka tega člena oziroma vplačila, ki niso v eurih.

(4) Vplačila imetnika INR in vsi prilivi denarnih in nedenarnih sredstev na INR iz poslovanja s sredstvi INR, vključno z vračili preveč plačanega tujega davka z virom izven Slovenije, se takoj vknjižijo v evidenco imetnikovega INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

(5) Skupna vrednost sredstev na INR ni omejena.

6. člen (izplačila iz INR)

(1) Sredstva INR se na zahtevo imetnika INR oziroma ob zaprtju INR izplača imetniku INR ali v primeru smrti imetnika INR dediču, volilojemniku ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine (v nadaljnjem besedilu: upravičenec).

(2) Sredstva INR se upravičencem izplačajo v denarju. Prenos finančnih instrumentov z INR na drug račun imetnika INR ali druge osebe ni možen, razen v primeru prenosa INR na drugega ponudnika iz 12. člena tega zakona.

(3) Ponudnik INR iz denarnih sredstev na INR lahko odteguje sredstva za plačilo stroškov in nadomestil v zvezi s poslovanjem na INR v skladu s pogodbo o INR in devetim odstavkom 14. člena tega zakona. Če na INR ni zadosti denarnih sredstev za te namene, lahko ponudnik INR po predhodnem obvestilu imetnika INR proda finančne instrumente na INR v obsegu, potrebnem za pokritje teh obveznosti.

(4) Izplačila iz INR se takoj vknjižijo v evidenco imetnikovega INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

(5) Izplačila iz INR se nakažejo na transakcijski račun upravičenca najkasneje v petih delovnih dneh od prejema zahteve imetnika INR, če so v času do prejema zahteve do izvedbe izplačila, na računu razpoložljiva dovolj visoka denarna sredstva za izplačilo. Upravičenec mora pred vsakim izplačilom ponudniku INR predložiti podatke o svojem transakcijskem računu.

7. člen (finančni instrumenti na INR)

(1) Z vplačili imetnika INR in prilivi denarnih sredstev na INR iz poslovanja s sredstvi INR, se lahko na INR pridobivajo samo naslednji finančni instrumenti:

1. delnice,
2. obveznice,
3. zakladne menice,
4. enote kolektivnega naložbenega podjetja za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP),
5. enote premoženja ali delnice investicijskega sklada, s katerim se trguje na mestu trgovanja (ETF),

pri čemer morajo biti finančni instrumenti sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu EU, EGP ali OECD ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja državi članici EU, EGP ali OECD.

Ne glede na prejšnji pododstavek se lahko na INR pridobivajo tudi dolžniški vrednostni , ki jih izda Republika Slovenija, in niso sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu ali drugem večstranskem sistemu trgovanja.

(2) Vsako koledarsko leto naloži imetnik INR vsaj 50 odstotkov skupnega zneska novo izvedenih naložb v finančne instrumente, ki so jih izdale ali sklenile družbe:

- ki so rezidenti Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, ali
- ki so rezidenti drugih držav članic Evropske unije ali držav pristopnic k Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru, pod pogojem, da imajo te družbe stalno poslovno enoto v Republiki Sloveniji.

(3) Prenos finančnih instrumentov na INR je možen le prek mesta trgovanja, na podlagi korporacijskih dejanj izdajatelja, vključno s primarnimi izdajami finančnih instrumentov, ter v postopku prevzema javne delniške družbe ali prenosa večinskemu delničarju v okviru pridobivanja delnic manjšinskih delničarjev. Če imetnik INR v okviru korporacijskega dejanja izdajatelja pridobi finančni instrument na INR, ki ne izpolnjuje pogojev iz prejšnjega odstavka, ali finančni instrument na INR preneha izpolnjevati pogoje prejšnjega odstavka, ponudnik INR tak finančni instrument v petih delovnih dneh od pridobitve oziroma prenehanja izpolnjevanja pogojev proda po tržnih cenah, oziroma če ta ni na voljo, po ceni, ki se določi v skladu z internimi pravili ponudnika INR. Če prodaja takega finančnega instrumenta ni uspešna, ponudnik INR v skladu s svojimi internimi pravili odstrani ta finančni instrument iz INR in v 15 dneh o tem obvesti imetnika INR.

8. člen (pogodba o INR in odprtje INR)

(1) Pogodba o vodenju INR (v nadaljnjem besedilu: pogodba o INR) je pogodba o upravljanju s sredstvi INR na način iz šestega odstavka 4. člena tega zakona, pri čemer je v pogodbi izrecno navedeno, da gre za pogodbo o INR.

(2) Pred sklenitvijo pogodbe o INR in odprtjem INR mora ponudnik INR pri Finančni upravi Republike Slovenije preveriti ali fizična oseba izpolnjuje pogoje iz prvega in tretjega odstavka 4. člena tega zakona.

(3) Finančna uprava Republike Slovenije sme ponudniku INR, ki podatke potrebuje za izpolnjevanje obveznosti iz prejšnjega odstavka in šestega odstavka 10. člena tega zakona,

razkriti informacije na podlagi njegovega pisnega obrazloženega zahtevka, v katerem navede naslednje podatke o fizični osebi:

1. osebno ime,
2. datum in kraj rojstva,
3. stalno ali začasno prebivališče in
4. enotno matično številko občana (EMŠO) ali davčno številko.

(4) Poleg informacij, ki so obvezne za opravljanje storitev borznega posredovanja ali gospodarjenja s finančnimi instrumenti, mora pogodba o INR vsebovati najmanj:

1. navedbo, da jo ureja ta zakon, in da se zanjo uporabljajo tudi določbe o pogodbi o borznem posredovanju ali pogodbi o gospodarjenju s finančnimi instrumenti, v kolikor niso v nasprotju s tem zakonom,
2. navedbo, da ima imetnik INR pravico, da kadarkoli odpove pogodbo ali da prekine vplačevanje vplačil iz prvega odstavka 5. člena tega zakona na INR ali da skladno z 10. členom tega zakona zahteva mirovanje INR,
3. informacije o stroških in drugih nadomestilih, ki se plačujejo po pogodbi ter načinu njihovega izračunavanja,
4. informacije o vrstah finančnih instrumentov, ki se lahko pridobivajo na INR in omejitvah v zvezi z INR,
5. datum odprtja INR,
6. številko INR,
7. informacije o načinu ugotavljanja vrednosti finančnih instrumentov na INR;
8. izjavo fizične osebe, da nima že odprtega INR oziroma da ni sklenila pogodbe o vodenju INR z drugim ponudnikom INR, ali izjavo fizične osebe, da želi s sklenitvijo pogodbe o vodenju INR s ponudnikom INR nanj prenesti že odprti INR pri drugem ponudniku, ki vključuje podatke o drugem ponudniku in že odprtem INR in
9. določilo, da o vplačilih na INR in o izplačilih z INR odloča imetnik INR, razen če zakon določa drugače.

(5) Pogodba o INR ne sme vsebovati pogojev, ki niso skladni s tem zakonom.

(6) Pogodba o INR se lahko glede vsebine pravic in obveznosti pogodbenih strank sklicuje na splošne pogoje poslovanja ponudnika INR, če vsebuje pisno izjavo stranke, da so ji bili ti splošni pogoji poslovanja pred sklenitvijo pogodbe izročeni in da je imela pred sklenitvijo možnost seznaniti se z njihovo vsebino.

(7) Pred sklenitvijo pogodbe o INR mora ponudnik INR fizično osebo seznaniti z informacijami o obdavčitvi donosa, doseženega s sredstvi INR, z dohodnino in postopku izračuna dohodnine. Te informacije se zagotovijo na trajnem nosilcu podatkov, ki je dostopen prejemniku. Enako mora ponudnik INR imetnike INR seznaniti s spremembami teh informacij, ki so nastale po sklenitvi pogodbe o INR.

(8) Ponudnik INR lahko imetnikom INR v zvezi z INR nudi tudi storitve investicijskega svetovanja. Če se imetnik INR odloči, da ponudnik INR zanj opravlja tovrstne storitve, mora biti to razvidno iz pogodbe iz prvega odstavka tega člena, vključno z informacijami o stroških in drugih nadomestilih, ki se plačujejo v zvezi z zagotavljanjem tovrstnih storitev ter načinu njihovega izračunavanja.

9. člen (odpoved pogodbe o INR)

(1) Imetnik INR lahko kadarkoli odpove pogodbo o INR s pisno izjavo, ki jo predloži ponudniku INR, dolžan pa jo je odpovedati preden preneha biti zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije.

(2) Ponudnik INR pisno odpove pogodbo o INR v naslednjih primerih:

1. kadar imetnik INR preneha biti zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije,
2. kadar imetnik INR ravna v nasprotju z določbami tega zakona ali pogodbe o INR, ali
3. kadar je to potrebno zaradi zagotavljanja skladnosti s predpisi s področja preprečevanja pranja denarja in financiranja terorizma ali trga finančnih instrumentov.

(3) Ob nastopu pogojev iz 2. ali 3. točke prejšnjega odstavka ponudnik INR obvesti imetnika INR in določi rok, ki ne sme biti krajši od 30 dni, v katerem mora imetnik INR odpraviti ugotovljene kršitve ali nepravilnosti. Če imetnik INR v tem roku ne odpravi ugotovljenih kršitev ali nepravilnosti ali zahteva mirovanja INR, ponudnik INR odpove pogodbo o INR.

(4) Po prejemu pisne izjave iz prvega odstavka tega člena ali odpovedi pogodbe iz razlogov iz drugega odstavka tega člena ponudnik INR v petih delovnih dneh proda finančne instrumente na INR po tržnih cenah, oziroma če te niso na voljo, po ceni, ki se določi v skladu z internimi pravili ponudnika INR. Če prodaja takega finančnega instrumenta ni uspešna, ponudnik INR v skladu s svojimi internimi pravili odstrani ta finančni instrument iz INR in v 15 dneh o tem obvesti imetnika INR.

(5) V primerih iz prejšnjega odstavka tega člena ponudnik INR v petih dneh po prodaji finančnih instrumentov denarna sredstva na INR izplača imetniku INR ter zapre INR.

(6) Če imetnik INR ne odpove pogodbe o INR pred prenehanjem zavezanosti za plačilo dohodnine od vseh dohodkov iz prvega odstavka tega člena, se šteje, da so bila vsa sredstva INR izplačana na zadnji dan, ko je bil imetnik INR zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov.

10. člen (mirovanje INR)

(1) Ne glede na določbo 1. točke drugega odstavka prejšnjega člena lahko imetnik INR zahteva mirovanje INR, če na INR v trenutku podaje zahteve za mirovanje ni sredstev.

(2) V času mirovanja na INR ni dovoljeno izvajati transakcij ali vplačil.

(3) Mirovanje INR lahko traja največ deset let od dneva, ko je bilo vzpostavljeno.

(4) Ponudnik INR mora v času mirovanja INR hraniti evidenco sredstev INR iz šestega odstavka 14. člena tega zakona.

(5) Če imetnik INR ponovno postane zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije, pred iztekom roka iz prejšnjega odstavka in želi prenehanje mirovanja, poda zahtevo za prenehanje mirovanja INR.

(6) Pred prenehanjem mirovanja INR mora ponudnik INR pri Finančni upravi Republike Slovenije preveriti ali imetnik INR izpolnjuje pogoje iz prvega in tretjega odstavka 4. člena tega zakona.

(7) Če ni bila podana zahteva za mirovanje INR in je pretekel rok iz tretjega odstavka tega člena, ponudnik INR zapre in o tem obvesti imetnika INR.

11. člen (obremenitve, izvršba, dedovanje)

(1) Sredstva INR ne morejo biti predmet zastavne pravice, druge obremenitve ali posojanja, razen, če je obremenitev na teh sredstvih nastala na podlagi sodnega ali upravnega postopka.

(2) V primeru izvršbe ali drugega sodnega ali upravnega postopka, za katerega se smiselno uporabljajo določbe zakonov, ki urejajo izvršbo finančnih instrumentov in izvršbo denarnih sredstev na računu, ponudnik INR odtegne z INR znesek, potreben za poplačilo obveznosti.

(3) Po prejemu pravnomočnega sklepa o dedovanju, kjer je zapustnik imetnik INR, ponudnik INR za račun dediča, volilojemnika ali osebe, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali druge osebe, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine v petih delovnih dneh proda finančne instrumente na INR po tržnih cenah, oziroma če ta ni na voljo, po ceni, ki se določi v skladu z internimi pravili ponudnika INR.

Ponudnik INR sredstva INR izplača osebam iz prejšnjega stavka v petih dneh po prodaji finančnih instrumentov ter zapre INR zapustnika.

12. člen (prenos INR na drugega ponudnika)

(1) Imetnik INR lahko prenese INR na novega izbranega ponudnika INR na podlagi pisne zahteve za prenos, ki jo predloži ponudniku INR, pri katerem ima že odprt INR.

(2) Pisna zahteva za prenos mora vsebovati:

1. opredelitev novega izbranega ponudnika INR, s katerim je sklenil novo pogodbo o INR in
2. podatke o INR pri novem ponudniku INR, ki so potrebni za prenos sredstev INR in informacij v zvezi z imetnikovim INR.

(3) Pisna zahteva za prenos mora biti predložena ponudniku INR v 15 dneh od dneva sklenitve nove pogodbe o INR z novim izbranim ponudnikom INR.

(4) V primeru izbrisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR mora ponudnik INR v petih delovnih dneh od dne, ko je bil z izbrisom seznanjen, obvestiti imetnike INR, za katere opravlja storitve vodenja INR, o tem, da ne izpolnjuje več pogojev po tem zakonu, ter o pravici prenosa INR imetnika, z vsemi sredstvi INR ter informacijami v zvezi z INR, na novega izbranega ponudnika INR in posledicah, če z novim izbranim ponudnikom ne sklene nove pogodbe o INR.

(5) Ne glede na prejšnji odstavek mora v primeru prenehanja ponudnika INR ponudnik INR:

1. naslednji delovni dan od prijave prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka obvestiti Agencijo o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma objavi oklica o začetku stečajnega postopka,

2. v petih delovnih dneh od prijave prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka obvestiti imetnike INR, za katere opravlja storitve vodenja INR, o tem, da ne bo več izpolnjeval pogojev po tem zakonu, ter o pravici prenosa INR imetnika – z vsemi sredstvi INR ter informacijami v zvezi z INR – na novega izbranega ponudnika INR in posledicah, če z novim izbranim ponudnikom ne sklenejo nove pogodbe o INR.

(6) Imetnik INR lahko v 15 dneh po prejemu obvestila iz četrtega odstavka in 2. točke petega odstavka tega člena sklene pogodbo o INR z novim izbranim ponudnikom INR in ponudniku INR, pri katerem ima že odprt INR, predloži pisno zahtevo za prenos iz prvega in drugega odstavka tega člena.

(7) Ponudnik INR v roku 15 dni od dneva prejema pisne zahteve za prenos iz prvega in drugega odstavka tega člena prenese vsa sredstva na imetnikovem INR ter informacije v zvezi z imetnikovim INR na INR imetnika pri novem izbranemu ponudniku INR. Nov izbrani ponudnik INR imetnika INR nemudoma obvesti o prejemu sredstev na INR ter informacij.

(8) Pogodba, ki jo je imetnik INR sklenil s ponudnikom INR preneha veljati, ko so v skladu s prejšnjim odstavkom na INR pri novem izbranem ponudniku prenesena vsa sredstva INR in vse informacije v zvezi z INR.

(9) INR pri novem izbranemu ponudniku INR se šteje za prenesenega, ko so na ta INR v skladu s sedmim odstavkom tega člena prenesena vsa sredstva INR in vse informacije v zvezi z INR.

(10) Če imetnik INR v 15 dneh po prejemu obvestila iz četrtega oziroma petega odstavka tega člena ne sklene pogodbe o INR z novim izbranim ponudnikom INR, ponudnik INR v petih delovnih dneh finančne instrumente na INR proda po tržnih cenah, oziroma če ta ni na voljo, po ceni, ki se določi v skladu z internimi pravili ponudnika INR. Če prodaja takega finančnega instrumenta ni uspešna, ponudnik INR v skladu s svojimi internimi pravili odstrani ta finančni instrument iz INR in v 15 dneh o tem obvesti imetnika INR. Ponudnik INR denarna sredstva INR izplača upravičencu v petih dneh po prodaji finančnih instrumentov ter zapre INR.

(11) Informacije v zvezi z imetnikovim INR iz sedmega odstavka tega člena so:

1. stanje skupnega zneska vplačil imetnika INR iz prvega odstavka 5. člena tega zakona,
2. podatki, potrebni za ugotavljanje davčne osnove za plačilo dohodnine od izplačila z INR,
3. stanje denarnih sredstev na INR,
4. stanje finančnih instrumentov na INR,
5. evidenca transakcij na INR, vključno z nakupnimi in prodajnimi cenami finančnih instrumentov na INR,
6. vsi pretekli zaračunani stroški in nadomestila in
7. druge pomembne informacije v zvezi z INR.

(12) V obdobju od predložitve pisne zahteve za prenos INR ponudniku INR iz prvega odstavka tega člena ali od izbrisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR iz četrtega odstavka tega člena oziroma od prijave prenehanja družbe za vpis v register oziroma od dne objave oklica o začetku stečajnega postopka iz petega odstavka tega člena do zaprtja INR pri ponudniku INR in odprtju INR pri novem izbranem ponudniku, vplačevanje na INR ali trgovanje s finančnimi instrumenti na INR pri ponudniku INR in na INR pri novem izbranem ponudniku INR ni dovoljeno.

13. člen (register INR)

- (1) Finančna uprava z namenom zagotavljanja podatkov za izvajanje tega zakona vzpostavi, vodi in vzdržuje register INR, ki je enotna, z davčnim registrom povezana, informatizirana zbirka podatkov o INR.
- (2) Register INR se vzpostavi na podlagi podatkov, ki jih Finančni upravi Republike Slovenije sporočajo ponudniki INR:
1. osebno ime imetnika INR,
  2. davčno številko,
  3. številka INR,
  4. datum odprtja INR,
  5. datum prenos INR na drugega ponudnika,
  6. podatke o ponudnikih INR po obdobjih vodenja INR,
  7. datum začetka mirovanja INR,
  8. datum prenehanja mirovanja INR in
  9. datum zaprtja INR.
- (3) Podatke iz 1. do 7. točke in 9. točke prejšnjega odstavka ponudniki INR sporočijo Finančni upravi Republike Slovenije v dveh dneh od sklenitve posamezne pogodbe o INR. Podatke iz 8. točke prejšnjega odstavka ter spremembe podatkov iz prejšnjega odstavka ponudniki sporočijo Finančni upravi Republike Slovenije v dveh dneh od dne, ko so jih pridobili oziroma so bili seznanjeni z njimi v okviru poslovanja z imetniki INR.
- (4) Register INR vsebuje:
1. podatke iz drugega odstavka tega člena ter
  2. podatke o tem, ali je imetnik INR v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino, zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji, in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije, ki jih Finančna uprava Republike Slovenije pridobi s povezovanjem registra INR z davčnim registrom.
- (5) V registru INR se osebni podatki o osebah, ki se vpisujejo v register INR, zbirajo, hranijo in nadalje obdelujejo zaradi pobiranja davkov ter zaradi opravljanja drugih nalog, določenih s tem zakonom.
- (6) Podatki glede posameznega INR se v registru INR hranijo še 10 let po smrti imetnika INR. Po poteku tega roka se podatki arhivirajo v skladu s predpisi, ki urejajo arhivsko gradivo in arhive.
- (7) Finančna uprava Republike Slovenije ponudniku INR na podlagi zahtevka iz tretjega odstavka 8. člena tega zakona razkrije ustrezne podatke iz registra INR. Podatke ponudniku INR pošlje v petih dneh od prejema zahtevka.
- (8) Finančna uprava Republike Slovenije v primeru, da je imetnik INR prenehal biti zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, ki imajo vir v Republiki Sloveniji in od vseh dohodkov, ki imajo vir izven Republike Slovenije, o tem v petih dneh od vpisa spremembe v davčni register obvesti ponudnika INR, ki vodi imetnikov INR.

14. člen (ponudniki INR)

- (1) Ponudnik INR je oseba, ki:
  1. je upravičena v Republiki Sloveniji opravljati investicijske storitve:
    - a) sprejemanja in posredovanja naročil v zvezi z enim ali več finančnimi instrumenti ali
    - b) izvrševanja naročil za račun strank ali
    - c) gospodarjenja s finančnimi instrumenti in
  2. je vpisana v register ponudnikov INR iz 15. člena tega zakona in
  3. se po zakonu, ki ureja davčni postopek, šteje za plačnika davka v Republiki Sloveniji.
- (2) Ponudnik INR ne sme ponujati odprtja INR kot del paketa z drugim produktom ali storitvijo.
- (3) Ponudnik INR ne sme dajati posojil imetnikom INR za namen oprave vplačil na INR iz prvega odstavka 5. člena tega zakona ali za izvedbo enega ali več poslov s finančnimi instrumenti.
- (4) Sredstva INR imetnika INR se v nobenem primeru ne sme mešati z morebitnim ostalim premoženjem tega imetnika INR pri ponudniku INR. Premoženje imetnikov INR in premoženje drugih strank ponudnika INR se vodi ločeno.
- (5) Ponudnik INR vzpostavi in vzdržuje informacijski sistem, ki omogoča delovanje INR v skladu s tem zakonom ter izpolnitev njegovih obveznosti kot plačnika davka v skladu z zakonom, ki ureja dohodnino in zakonom, ki ureja davčni postopek.
- (6) Za potrebe vodenja INR ponudnik INR vzpostavi posebno evidenco sredstev INR. Evidenca se vodi ločeno po posameznem imetniku INR. V evidenco se poleg vplačil na INR, prilivov ter vračil na INR iz četrtega odstavka 5. člena in izplačil z INR iz četrtega odstavka 6. člena tega zakona, vpisujejo tudi podatki o pridobitvah in odsvojitvah finančnih instrumentov ter plačanih stroških in nadomestilih ter o plačani dohodnini od dohodka z INR.
- (7) Ponudnik INR hrani evidenco iz prejšnjega odstavka tega člena v obdobju in na način, kot je določeno za hrambo dokumentacije v zakonu, ki ureja davčni postopek.
- (8) Ponudnik INR mora podatke iz evidence iz šestega odstavka tega člena na zahtevo posredovati imetniku INR, ne glede na to, ali ima imetnik pri ponudniku še odprt INR v času, ko je podana zahteva..
- (9) Ponudnik INR mora zagotoviti predhodno razkritje vseh pričakovanih stroškov in provizij pred izvedbo transakcije ali začetkom uporabe storitve ter vsaj enkrat letno seznaniti imetnika INR s stanjem sredstev na INR in poročilom o dejanskih stroških, ki jih je plačal, skupaj z njihovim vplivom na donosnost naložb.
- (10) Posredovanje podatkov imetniku INR na podlagi osmega in devetega odstavka tega člena v elektronski obliki je brezplačno.
- (11) V času mirovanja INR ali v času, ko na INR ni sredstev, ponudnik INR imetniku INR ne sme zaračunati nobenih stroškov ali nadomestil, povezanih z upravljanjem ali vzdrževanjem INR.

(12) Ponudnik INR, ki je Agencijo v skladu s 1. točko petega odstavka 12. člena tega zakona obvestil o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma objavi oklica o začetku stečajnega postopka, od prijave oziroma objave oklica dalje ne sme sklepati pogodb o INR.

15. člen (register ponudnikov INR)

(1) Agencija vzpostavi, vodi in vzdržuje register ponudnikov INR, ki je enotna informatizirana zbirka podatkov o ponudnikih INR (v nadaljnjem besedilu: register ponudnikov INR).

(2) Oseba, ki Agenciji posreduje vlogo za vpis v register ponudnikov INR, se vpiše v register ponudnikov INR, če:

1. izpolnjuje pogoje iz prvega odstavka 14. člena tega zakona in
2. je Agencija izdala odločbo o vpisu osebe v register ponudnikov INR.

(3) Agencija o zahtevi za vpis v register ponudnikov INR odloči z odločbo po postopku odločanja o izdaji dovoljenja po zakonu, ki ureja trg finančnih instrumentov.

(4) Za namen vodenja registra ponudnikov INR, se v registru za vsakega ponudnika INR iz prvega odstavka tega člena zbira, hrani in nadalje obdeluje naslednje podatke:

1. enolično identifikacijo, ki jo predstavlja LEI številka osebe, ki je zahtevala vpis v register,
2. firmo in sedež pravne osebe,
3. informacijo o investicijskih storitvah, za katere je ponudnik INR pridobil dovoljenje pristojnega organa ter na podlagi katerih lahko ponuja storitev vodenja INR v skladu s tem zakonom,
4. datum vpisa v register ponudnikov INR,
5. datum izbrisa iz registra ponudnikov INR in
6. podatki o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma objavi oklica o začetku stečajnega postopka iz 1. točke petega odstavka 12. člena tega zakona

(5) Agencija omogoča javno dostopnost registra ponudnikov INR.

(6) Ponudnik INR pisno obvesti Agencijo o dejstvu, da ne izpolnjuje več pogojev za vpis v register oziroma da je prenehal z opravljanjem storitev, povezanih z vodenjem INR, naslednji delovni dan po dnevu nastopa dejstva neizpolnjevanja pogojev oziroma prenehanja opravljanja storitev.

(7) Agencija z odločbo izbriše osebo iz registra ponudnikov INR:

1. na podlagi obvestila iz prejšnjega odstavka,
2. če v postopku nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudnikom INR po tem zakonu ugotovi, da ponudnik INR ne izpolnjuje več pogojev za vpis v register,
3. če v postopku nadzora nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudnikom INR po tem zakonu ugotovi, da je ponudnik INR večkratno oziroma hujše kršil obveznosti, ki jih ima kot ponudnik INR po tem zakonu.

(8) Zoper odločbo Agencije glede vpisa osebe v register ponudnikov INR iz tretjega odstavka tega člena ali odločbo Agencije glede izbrisa ponudnika INR iz registra ponudnikov INR iz prejšnjega odstavka tega člena ni pritožbe, možen pa je upravni spor.

(9) Agencija podrobneje predpiše vsebino zahteve za vpis v register INR, vodenje in način javne objave registra ponudnikov INR in podatke, ki se vodijo v registru ponudnikov INR.

**16. člen
(nadzor)**

- (1) Agencija je pristojna za izvajanje nadzora nad ponudniki INR.
- (2) Za nadzor nad poslovanjem v zvezi z INR in ponudniki INR po tem zakonu se uporabljajo predpisi, ki urejajo trg finančnih instrumentov razen, če ta zakon ne določa drugače.

**17. člen
(kršitve zakona)**

- (1) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če ponuja ali opravlja storitve vodenja INR v nasprotju z drugim odstavkom 2. člena tega zakona.
- (2) Z globo od 25.000 do 250.000 eurov se za prekršek kaznuje ponudnik INR, če:
  1. ne vzpostavi in vzdržuje posebne evidence sredstev INR v skladu s šestim odstavkom 14. člena tega zakona;
  2. ne zavrne vplačila na INR v skladu s tretjim odstavkom 5. člena tega zakona;
  3. izplača sredstva INR v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 6. člena tega zakona;
  4. ne upošteva omejitev glede finančnih instrumentov na INR in njihovega prenosa, kot so določene v drugem odstavku 4. člena in 7. členu tega zakona;
  5. uveljavlja pravico zavarovanja na sredstvih INR v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 11. člena tega zakona;
  6. pogodba o INR ne vsebuje vsebin iz četrtega odstavka 8. člena tega zakona ali vsebuje določbe, ki niso skladne s tem zakonom;
  7. ne odpove pogodbe o INR v primerih, ki so navedeni v drugem odstavku 9. člena;
  8. sprejme vplačila, omogoči ali izvede trgovanje s finančnimi instrumenti v nasprotju z drugim odstavkom 10. člena ali dvanajstim odstavkom 12. člena tega zakona;
  9. ne proda finančnih instrumentov na INR v skladu z drugim odstavkom 7. člena, petim odstavkom 9. člena, četrtem odstavkom 11. člena in desetim odstavkom 12. člena tega zakona;
  10. ne izvede prenosa sredstev in informacij glede INR v skladu s sedmim odstavkom 12. člena tega zakona;
  11. ne obvesti imetnikov INR, kot je določeno v četrtem in petem odstavku 12. člena tega zakona;
  12. pred sklenitvijo pogodbe o INR ne informira fizičnih oseb, kot je določeno v šestem odstavku 8. člena tega zakona;
  13. ponuja odprtje INR v paketu z drugim produktom ali storitvijo v nasprotju z drugim odstavkom 14. člena tega zakona;
  14. daje posojila imetnikom INR v nasprotju s tretjim odstavkom 14. člena tega zakona;
  15. v petnajstih dneh od prejema obvestila Finančne uprave Republike Slovenije o prenehanju zavezanosti imetnika INR za plačilo dohodnine od vseh dohodkov ne odpove pogodbe o INR, razen če imetnik INR v tem roku zahteva mirovanje INR v skladu z 10. členom tega zakona in so za mirovanje INR izpolnjeni vsi pogoji, ki so določeni v tem zakonu;
  16. zaračuna stroške in nadomestila v času mirovanja INR v nasprotju z desetim in enajstim odstavkom 14. člena tega zakona;
  17. ne pošlje podatkov iz evidence iz šestega odstavka 14. člena tega zakona na zahtevo imetnika INR v skladu z osmim odstavkom 14. člena tega zakona;
  18. zaračuna letne stroške in nadomestila v nasprotju z devetim odstavkom 14. člena tega zakona;
  19. sklene pogodbo o INR po tem, ko je Agencijo obvestil o prijavi prenehanja družbe za vpis v sodni register oziroma o objavi oklica o začetku stečajnega postopka, v nasprotju z dvanajstim odstavkom 14. člena tega zakona;

(3) Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba ponudnika INR, če stori prekršek iz prvega ali drugega odstavka tega člena.

18. člen
(prekrškovni organ)

Prekrškovni organ, ki vodi postopke in odloča o prekrških iz tega zakona je Agencija.

19. člen
(višina globe v hitrem prekrškovnem postopku)

Za prekrške iz tega zakona se sme v hitrem prekrškovnem postopku izreči globa tudi v znesku, ki je višji od zneska najnižje predpisane globe, določene s tem zakonom.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

20. člen
(izdaja predpisov)

Agencija izda podzakonski akt iz devetega odstavka 15. člena tega zakona v šestih mesecih po uveljavitvi tega zakona.

21. člen
(uveljavitev zakona)

Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne devet mesecev po uveljavitvi.

Obrazložitev:

K 1. členu:

Individualni naložbeni računi (INR) predstavljajo nov pristop k spodbujanju varčevanja in naložb v Sloveniji. Gre za posebne račune, namenjene naložbam v finančne instrumente, kot so delnice, obveznice in skladi. Uvedba INR prinaša številne prednosti tako za posameznike kot za gospodarstvo kot celoto.

Ena od ključnih prednosti INR je, da spodbujajo pretok denarja iz nizko-donosnih depozitov v bolj donosne naložbe na kapitalskem trgu. To pomeni, da se več denarja usmeri v podjetja, kar omogoča njihovo rast, razvoj novih izdelkov in storitev ter s tem ustvarjanje novih delovnih mest. Poleg tega INR omogočajo varčevalcem, da razpršijo svoje naložbe in tako zmanjšajo tveganje. To je še posebej pomembno za dolgoročno varčevanje, saj omogoča stabilnejše donose.

Čeprav INR spodbujajo dolgoročno varčevanje in investiranje, je pomembno poudariti, da so naložbe na kapitalskih trgih povezane z določeno mero tveganja. Vrednost naložb se lahko spreminja, kar pomeni, da lahko vlagatelji v določenih obdobjih tudi izgubijo del vloženih sredstev. Tveganja so odvisna od številnih dejavnikov, kot so vrsta naložb, časovni horizont naložb in splošne razmere na finančnih trgih. Kljub temu lahko vlagatelji z diverzifikacijo svojega portfelja in dolgoročnim pristopom k naložbam znatno zmanjšajo tveganje in povečajo možnosti za doseganje svojih finančnih ciljev.

Zaradi finančnih tveganj in tveganj zlorab so INR podvrženi strogi pravni ureditvi, ki zagotavlja visoko stopnjo varstva njihovih imetnikov. Za INR se uporabljajo vsi EU ter Slovenski predpisi s področja finančnih trgov, razen kjer ta zakon določa drugače. Ta zakon vsebuje dodatne zahteve, ki krepijo varstvo imetnikov INR, in omogočajo manj obremenjujoče administrativne davčne obremenitve.

Druga pomembna prednost INR je, da spodbujajo finančno pismenost. Ko ljudje odprejo INR in začnejo aktivno upravljati svoje naložbe, se neizogibno začnejo zanimati za kapitalske trge in se učijo o različnih finančnih instrumentih. To je ključno za sprejemanje bolj informiranih finančnih odločitev in za dolgoročno finančno stabilnost. Poleg tega INR prispevajo k stabilnosti finančnega sistema, saj zmanjšujejo odvisnost od bančnega sistema in spodbujajo razvoj bolj razvitega kapitalskega trga.

Uvedba INR je uspešna in doseže zastavljene cilje, če je podprta z ustrezno davčno zakonodajo. Enostavna in ugodna davčna obravnava sredstev na INR sodi med ključne dejavnike, ki pritegnejo varčevalce oziroma vlagatelje. Nižje davčne stopnje in odložitve obdavčitve do izplačila sredstev z INR dodatno spodbujajo ljudi, da odprejo INR in aktivno upravljajo svoje naložbe. Poleg tega je pomembna jasna in pregledna ureditev, da se ponudniki INR in imetniki INR izognejo zapletom in birokratskim oviram.

Ta zakon je treba brati skupaj z zakoni, ki urejajo davčno obravnavo sredstev na INR, saj je enostavnejša davčna obravnava, odložitve plačila davkov in nižja davčna stopnja del ukrepa uvedbe INR.

Z ustrezno podporo lahko INR postanejo ključni element slovenskega finančnega sistema in pripomorejo k dolgoročni gospodarski rasti in blaginji.

Člen opredeljuje področja, ki jih ureja ta zakon - značilnosti individualnih naložbenih računov (INR) in način njihovega vodenja, pogoje za ponudnike INR ter pristojnosti Agencije za trg vrednostnih papirjev.

Jasna opredelitev področij, ki jih zakon ureja, zagotavlja, da so vsi udeleženci na trgu (ponudniki INR, imetniki INR, nadzornik in Finančna uprava Republike Slovenije) seznanjeni s svojimi pravicami in obveznostmi. Ureditev navedenih področij prispeva k pravni varnosti.

Le s celovito in jasno opredelitvijo navedenih področij zakon zagotavlja, da so INR varni in učinkoviti za dolgoročno varčevanje in naložbe.

K 2. členu:

Opredelitev pojmov ima ključno vlogo pri ustvarjanju jasnega in doslednega pravnega okvira za INR. Pojmi v tem zakonu imajo enak pomen kot v splošni zakonodaji o finančnih instrumentih, saj se pri finančnih izrazih ta člen sklicuje na opredelitve iz zakona, ki ureja trg finančnih instrumentov. Povezava z mednarodno uveljavljenimi pojmi na področju trga finančnih instrumentov olajša primerjavo slovenskega sistema INR s sistemi drugih držav.

Posebej so opredeljeni štiri ključni pojmi, specifični za ta zakon: INR kot poseben trgovalni račun, imetnik INR, ponudnik INR ter sredstva INR.

K 3. členu:

Ta določba pomeni, da se za INR in ponudnike INR v največji možni meri uporabljajo enaka pravila, ki veljajo za trg finančnih instrumentov. To pomeni, da so INR vključeni v obstoječi pravni okvir.

Če ta zakon določa za INR drugačno ureditev, ki se razlikuje od splošne ureditve za finančne instrumente, potem ima prednost ureditev v tem zakonu. To je potrebno zaradi specifičnih značilnosti INR, kot je njihov dolgoročni značaj ali namen in predvidena drugačna davčna obravnava sredstev na INR. Ker so INR namenjeni vlagateljem, ki pogosto niso strokovnjaki za finančne instrumente in spodbujajo finančno vključenost, so v določenih delih tega zakona predvidene omejitve oziroma ureditev, ki še dodatno zaščitijo vlagatelje.

Člen tako ureja subsidiarno uporabo drugih predpisov za vse vidike INR in ponudnikov INR, ki niso posebej urejeni v tem zakonu. Uporabljajo se predpisi s področja trga finančnih instrumentov, kar vključuje Zakon o trgu finančnih instrumentov in na njegovi podlagi izdane podzakonske akte, uredbe EU s področja finančnih trgov ter druge predpise, ki urejajo finančne instrumente in investicijske storitve. Ta subsidiarna uporaba zajema predvsem pravila ravnanja pri opravljanju investicijskih storitev, varovanje finančnih instrumentov strank, vodenje evidenc in poročanje, upravljanje tveganj ter druga pravila varnega in skrbnega poslovanja.

K 4. členu:

Člen določa pogoje in omejitve za odprtje in vodenje INR. Osnovni pogoj za odprtje INR je, da je fizična oseba, ki odpre INR v Sloveniji, zavezana za plačilo dohodnine od vseh dohodkov, tako tistih z virom v Sloveniji, kot tistih s virom v tujini (tj. da je davčni rezident Slovenije). Člen izrecno prepoveduje odprtje INR za namene opravljanja dejavnosti samostojnega podjetnika posameznika ali druge dejavnosti. Navedeno pomeni, da lahko posameznik odpre INR kot fizična oseba, ne more pa ga odpreti kot samostojni podjetnik posameznik oziroma kot fizična oseba, ki opravlja dejavnost.

Ena oseba ima lahko odprt samo en INR, razen ko gre za prenos INR na drugega ponudnika. V prehodnem obdobju prenosa ima imetnik INR hkrati odprta dva INR, ki pa nista operativna. INR je strogo osebni račun, kar pomeni, da ga ni mogoče prenesti na drugo osebo in lahko ima samo enega imetnika. Za upravljanje sredstev člen predvideva dve možnosti: samostojno upravljanje imetnika preko storitve borznega posredovanja, kjer imetnik sam sprejema naložbene odločitve in daje naročila za nakup ali prodajo finančnih

instrumentov, ali upravljanje s strani ponudnika preko storitve gospodarjenja s finančnimi instrumenti, kjer ponudnik upravlja sredstva v skladu s pooblastilom imetnika.

INR zasnovan kot dolgoročen varčevalni instrument, ki je namenjen posameznikom in ne podjetjem. Omejitve na en račun in neprenosljivost zagotavljajo, da je sistem pregleden, varen in da se uporablja za namen, za katerega je bil zasnovan.

Zahteve, da so imetniki INR davčni rezidenti, glede neprenosljivosti in enkratnega odprtja enega INR so povezane s predvideno davčno ureditvijo sredstev na INR. Predvideva se, da bodo sredstva na INR deležna drugačne davčne obravnave, kot sedaj ureja splošna davčna zakonodaja za finančne instrumente. Drugačno davčno obravnavo sredstev na INR je operativno možno izvesti le, če se predpišejo dodatne omejitve glede INR v primerjavi z drugimi računi vrednostnih papirjev.

Zaradi predvidenih poenostavitev v zvezi s plačevanjem davkov iz sredstev na INR, je tako v 14. členu tega zakona določeno, da so ponudniki INR lahko le osebe, ki so po zakonu, ki ureja davčni postopek, štejejo za plačnika davka v Republiki Sloveniji. Predvideva se, da bo ponudnik INR odtegnil davek preden bo izplačal sredstva imetniku INR.

Ureditev INR je neločljivo povezana z davčno zakonodajo in je tako treba veliko omejitev oziroma določb v tem zakonu obravnavati skozi prizmo davčnih predpisov.

K 5. členu:

Člen ureja sistem vplačil na INR z natančno določenimi omejitvami. V prvem koledarskem letu po odprtju računa znaša najvišje dovoljeno vplačilo 20.000 eurov. V vsakem naslednjem koledarskem letu je dovoljeno vplačilo omejeno na 5.000 eurov. Skupna vsota vseh vplačil v celotnem obdobju trajanja INR ne sme preseči 150.000 eurov.

Člen določa, da so vplačila dovoljena izključno v eurih, kar izključuje možnost vplačil v drugih valutah. Ponudnik ima zakonsko obveznost, da zavrne vsako vplačilo, ki bi preseglo katerokoli od navedenih omejitev. Člen izrecno določa, da skupna vrednost sredstev na INR ni omejena, kar pomeni, da lahko vrednost sredstev zaradi donosov preseže vsoto vplačil.

Zneski, kot so letne in skupne omejitve vplačil, so skrbno izbrani. Namen določbe o omejitvah vplačil na individualni investicijski račun (INR) je zagotoviti ravnovesje med več cilji. Po eni strani uvedba INR spodbuja dolgoročno varčevanje in naložbe na finančnih trgih, kar prispeva k rasti gospodarstva. Po drugi strani pa je treba zagotoviti, da davčne ugodnosti, ki jih prinaša INR, ne obremenjujejo preveč državnega proračuna.

Omejitve vplačil tudi preprečujejo, da bi premožnejši posamezniki z izjemno velikimi vplačili prekomerno izkoristili davčne ugodnosti. Hkrati pa so omejitve vplačil dovolj visoke, da omogočajo in spodbudijo večino vlagateljev, da izkoristijo ugodnosti INR in začnejo nalagati na kapitalskih trgih.

K 6. členu:

Člen ureja režim izplačil sredstev z INR. Določa upravičence do izplačil, ki so: imetnik INR v času njegovega življenja, po njegovi smrti pa dediči, volilnojemniki ali osebe, ki jih nadomestijo po predpisih o dedovanju, ter druge osebe, ki uveljavljajo pravice iz zapuščine.

Izplačila z INR se lahko izvajajo izključno v denarju, pri čemer prenos finančnih instrumentov z INR na druge račune ni dovoljen, z edino izjemo prenosa celotnega INR na drugega ponudnika INR.

Člen natančno ureja tudi način poravnave stroškov in nadomestil ponudnika, ki se primarno poravnajo iz denarnih sredstev na računu, v primeru nezadostnih sredstev pa lahko ponudnik po predhodnem obvestilu imetnika proda finančne instrumente v obsegu, potrebnem za pokritje obveznosti. Vsa izplačila se morajo takoj evidentirati v evidenci imetnikovega INR. Za izvedbo izplačil je določen rok pet delovnih dni od prejema zahteve, pri čemer mora upravičenec pred vsakim izplačilom predložiti podatke o svojem transakcijskem računu.

Omejitve izplačil na denar in omejitve prenosa finančnih instrumentov so uvedene, ker se tako omogoči enostavno in hitro izplačilo sredstev z INR in olajša obračun davka. V sklopu vzpostavitve INR je predvideno, da bodo ob izplačilu sredstev z INR ponudniki INR odvedli davčno obveznost. Imetniki INR tako ne bodo sami obračunavali in plačevali davka na sredstva na INR, temveč bo to za njih opravil ponudnik INR. Izplačan znesek imetniku INR bo neto, s čimer se za njih zmanjša administrativne obremenitve.

K 7. členu:

Člen natančno določa vrste finančnih instrumentov, ki so dovoljeni za vlaganje preko INR, ter pogoje za njihovo pridobivanje in trgovanje. Med dovoljene finančne instrumente spadajo: delnice, obveznice, zakladne menice, enote kolektivnih naložbenih podjetij za vlaganje v prenosljive vrednostne papirje (KNPVP) ter enote premoženja ali delnice investicijskih skladov, s katerimi se trguje na mestu trgovanja (ETF). V primeru ETF gre le za finančne instrumente, kot so opredeljeni v Direktivi 2014/65/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 15. maja 2014 o trgih finančnih instrumentov ter spremembi Direktive 2002/92/ES in Direktive 2011/61/EU (UL L 173 z dne 12.6.2014) zadnjič spremenjena z Direktivo (EU) 2024/790 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 28. februarja 2024 o spremembi Direktive 2014/65/EU o trgih finančnih instrumentov (UL L 2024/790 z dne 8.3.2024).

Za vse finančne instrumente velja, da morajo biti finančni instrumenti sprejeti v trgovanje na organiziranem trgu EU, EGP ali OECD ali se z njimi trguje v večstranskem sistemu trgovanja državi članici EU, EGP ali OECD.

Člen tudi določa načine, kako se lahko finančni instrumenti prenesejo na INR: izključno preko organiziranega trga, na podlagi korporacijskih dejanj izdajatelja (kot so primarne izdaje, združitve ali delitve) ali v postopku prevzema javne delniške družbe oziroma prenosa delnic manjšinskim delničarjem.

Posebej je urejeno ravnanje s finančnimi instrumenti, ki jih imetnik pridobi preko korporacijskih dejanj in ne izpolnjujejo zakonskih pogojev, ali s tistimi, ki pogoje prenehajo izpolnjevati. V takih primerih mora ponudnik INR te instrumente prodati po tržnih cenah.

Vsa sredstva za pridobivanje finančnih instrumentov na INR lahko izvirajo le iz vplačil imetnika INR ali prilivov iz upravljanja s sredstvi na INR.

Z namenom oživitve slovenskega trga kapitala člen vsebuje določbo o t.i. minimalni alokaciji. V vsakem koledarskem letu trajanja INR mora imetnik INR vsaj 50 odstotkov skupnega zneska novo izvedenih naložb (v tem koledarskem letu) naložiti v finančne instrumente, ki so jih izdale ali sklenile družbe, ki so rezidenti Republike Slovenije v skladu z zakonom, ki ureja davek od dohodkov pravnih oseb, ali so rezidenti drugih držav članic Evropske unije ali držav pristopnic k Sporazumu o Evropskem gospodarskem prostoru, pod pogojem, da imajo te družbe stalno poslovno enoto v Republiki Sloveniji.

Pri novo izvedenih naložbah v koledarskem letu gre lahko za:

- nove naložbe, katerih vir so še ne naložena in vplačana denarna sredstva na INR ali
- reinvestiranje sredstev zapadlih finančnih instrumentov.

Podobno določbe glede alokacije sredstev so uvedle tudi nekatere druge države članice EU. Izpostaviti velja Piani Individuali di Risparmio (PIR), ki so italijanski individualni varčevalni načrti.

K 8. členu:

Člen celovito ureja pogodbo o vodenju INR in postopek odprtja računa. Pred sklenitvijo pogodbe mora ponudnik pri Finančni upravi Republike Slovenije (v nadaljnjem besedilu: FURS) preveriti izpolnjevanje zakonskih pogojev v skladu s 4. členom tega zakona. Ta preverba preprečuje, da bi se INR odprli osebam, ki niso upravičene do njega.

FURS lahko na podlagi obrazloženega zahtevka ponudniku razkrije potrebne osebne podatke (osebno ime, datum in kraj rojstva, prebivališče, EMŠO/davčno številko).

Pogodba mora poleg informacij, obveznih za opravljanje storitev borznega posredovanja ali gospodarjenja s finančnimi instrumenti, vsebovati več obveznih sestavin. Med njimi so izrecna navedba, da gre za pogodbo po tem zakonu in da se zanjo uporabljajo določbe o borznem posredovanju oziroma gospodarjenju s finančnimi instrumenti, če niso v nasprotju s tem zakonom. Vsebovati mora tudi pravico imetnika do odpovedi, prekinitve vplačil in mirovanja, natančne informacije o stroških in nadomestilih z metodologijo izračuna ter seznam dovoljenih finančnih instrumentov in omejitev. Obvezni so tudi datum odprtja in številka INR, način vrednotenja finančnih instrumentov ter izjava imetnika o (ne)obstoju drugega INR. Pomembno je tudi določilo, da o vplačilih in izplačilih odloča imetnik INR.

Pogodba ne sme vsebovati zakonsko neskladnih pogojev. Sklicevanje na splošne pogoje poslovanja je dovoljeno le, če vsebuje pisno izjavo stranke o predhodni seznanitvi z njimi. Ponudnik mora pred sklenitvijo pogodbe zagotoviti informacije o davčni obravnavi donosa in postopku izračuna dohodnine na trajnem nosilcu podatkov. Ta obveznost velja tudi za vse kasnejše spremembe teh informacij.

Člen posebej ureja možnost vključitve storitev investicijskega svetovanja, pri čemer morajo biti tovrstne storitve jasno opredeljene v pogodbi, vključno z vsemi stroški in nadomestili ter načinom njihovega izračunavanja.

Navedene določbe o pogodbi o INR so oblikovane tako, da zagotavljajo visoko stopnjo varstva vlagateljev in transparentnost na trgu finančnih instrumentov. Njihov glavni namen je, da se zagotovi, da so vsi, ki se odločijo za odprtje INR-ja, seznanjeni s svojimi pravicami in obveznostmi ter da so vsi ponudniki INR zavezani k spoštovanju določenih standardov.

S tem, ko se zagotovi, da so vsi ponudniki INR zavezani k enakim pravilom, se poveča zaupanje vlagateljev v INR. Prav tako je pomembno, da je pogodba o INR pisna in da vsebuje vse bistvene informacije, ki jih potrebuje vlagatelj za sprejemanje odločitev.

K 9. členu:

Člen ureja odpoved pogodbe o vodenju INR in določa pravice ter postopke ob odpovedi.

Odpoved s strani imetnika je mogoča kadarkoli s pisno izjavo ponudniku INR. Imetnik INR je dolžan odpovedati pogodbo o INR pred prenehanjem svojega statusa zavezanca za plačilo dohodnine od vseh dohodkov iz Slovenije in tujine.

Ponudnik INR odpove pogodbo o INR, ko imetnik INR preneha biti davčni zavezanec za vse dohodke, ob kršitvah tega zakona ali pogodbe o INR ter kadar je to potrebno zaradi skladnosti s predpisi o preprečevanju pranja denarja in financiranja terorizma ali trga finančnih instrumentov.

INR temeljijo na predvidenih davčnih spodbudah. Davčne ugodnosti oziroma davčna obravnava je vezana na status davčnega rezidenta. Vsaka država ima pravico obdavčiti dohodek svojih davčnih rezidentov, ne glede na to, kje je ta dohodek nastal. To načelo je temelj mednarodnega davčnega prava. S spremembo davčnega rezidentstva postane imetnik INR davčni zavezanec v drugi državi in se zanj slovenska davčna pravila ne uporabljajo več.

Da bi preprečili, da bi oseba plačevala davke v dveh državah za isti dohodek, imajo države sklenjene mednarodne sporazume, ki določajo, kako se dohodek obdavči. Ti sporazumi običajno vsebujejo določbe o tem, katera država ima pravico obdavčiti določen dohodek.

V primeru kršitev ali potrebe po zagotavljanju skladnosti s predpisi mora ponudnik najprej obvestiti imetnika in mu določiti rok za odpravo nepravilnosti, ki ne sme biti krajši od 30 dni. Če imetnik v tem roku ne odpravi ugotovljenih kršitev ali ne zahteva mirovanja INR, ponudnik odpove pogodbo.

Po prejemu odpovedi mora ponudnik INR izvesti določen postopek. Najprej mora v petih delovnih dneh prodati vse finančne instrumente po tržnih cenah. Nato mora v naslednjih petih dneh po prodaji izplačati vsa denarna sredstva imetniku in zapreti INR. Če prodaja po tržnih cenah ni mogoča, ponudnik INR proda po ceni, ki se določi v skladu z njegovimi internimi pravili. Interna pravila morajo zagotoviti, da se finančni instrumenti prodajo po ceni, ki je poštena za imetnika INR. Za preverbo tako določene cene mora ponudnik INR uporabiti ustrezne in na finančnih trgih prepoznane metode vrednotenja, ki temeljijo na razpoložljivih informacijah.

Člen posebej ureja posledice, če imetnik ne odpove pogodbe pravočasno pred prenehanjem statusa davčnega zavezanca. V tem primeru se šteje, da so bila vsa sredstva INR izplačana na zadnji dan, ko je bil imetnik še zavezan za plačilo dohodnine od vseh dohodkov.

Navedene določbe so pomemben del pravnega okvira, ki ureja delovanje INR. Člen zagotavlja, da je sistem INR stabilen, transparenten in da varuje interese tako imetnikov INR kot ponudnikov INR.

K 10. členu:

Člen uvaja institut mirovanja INR kot alternativo odpovedi pogodbe o INR ob prenehanju davčnega rezidentstva. Za vzpostavitev mirovanja mora biti račun popolnoma prazen, saj v trenutku podaje zahteve za mirovanje na njem ne sme biti nobenih sredstev.

Med obdobjem mirovanja velja popolna prepoved vseh transakcij in vplačil na račun. Zakon določa maksimalno trajanje mirovanja deset let od dneva vzpostavitve mirovanja.

Ponudnik mora ves čas mirovanja voditi in hraniti evidence sredstev INR skladno s šestim odstavkom 15. člena tega zakona, ki določa obveznost vodenja evidence.

Za prenehanje mirovanja morata biti kumulativno izpolnjena dva pogoja: imetnik mora ponovno pridobiti status zavezanca za plačilo dohodnine od vseh dohodkov (iz Slovenije in tujine) ter mora podati izrecno zahtevo za prenehanje mirovanja.

Pred odobritvijo prenehanja mirovanja je ponudnik INR dolžan pri FURS preveriti, ali imetnik INR izpolnjuje zakonske pogoje iz prvega in tretjega odstavka 4. člena zakona. Gre za preverbo, ali imetnik INR še vedno izpolnjuje zakonske pogoje za uporabo INR.

Po preteku desetletnega obdobja mirovanja, če imetnik ni podal zahteve za prenehanje mirovanja, ponudnik INR zapre INR in o tem pisno obvestiti imetnika INR.

Mirovanje INR predstavlja začasno prekinitev aktivnosti na tem INR. To pomeni, da v času mirovanja ni mogoče izvajati nobenih transakcij ali vplačil na račun. Namen mirovanja je večplasten:

- mirovanje omogoča ohranitev možnosti ponovne aktivacije računa,
- mirovanje preprečuje nastanek dodatnih stroškov upravljanja INR,
- mirovanje omogoča imetnikom INR optimizacijo procesov in zmanjšanje administrativnih bremen.

K 11. členu:

Člen ureja tri ključna področja v zvezi s sredstvi na INR: prepoved obremenitev, izvršbo in dedovanje. Ureditev je zasnovana tako, da zagotavlja varnost in nemoteno delovanje INR ter da se sredstva na INR uporabljajo v skladu z namenom, za katerega je bil INR vzpostavljen.

Določena je stroga prepoved zastavne pravice, drugih obremenitev ali posojanja sredstev INR. Edina izjema je obremenitev finančnih instrumentov, ki nastane na podlagi sodnega ali upravnega postopka.

Pri izvršbi ali drugih sodnih oziroma upravnih postopkih člen določa postopek. Določa se smiselna uporaba določb zakonov, ki urejajo izvršbo finančnih instrumentov in izvršbo denarnih sredstev na računu, tako da ponudnik INR odtegne z INR znesek, potreben za poplačilo obveznosti. Določbe o izvršbi so tako usklajene z obstoječo zakonodajo, kar zagotavlja, da so terjatve, ki so bile pravnomočno ugotovljene, izvršljive tudi na sredstvih na INR.

V primeru dedovanja člen določa jasen postopek po prejemu pravnomočnega sklepa o dedovanju. Ponudnik mora v petih delovnih dneh prodati vse finančne instrumente po tržnih cenah. Če prodaja po tržnih cenah ni mogoča, ponudnik INR proda po ceni, ki se določi v skladu z njegovimi internimi pravili.

V naslednjih petih dneh po prodaji mora sredstva izplačati upravičencu (dediču, volilojemniku ali drugi upravičeni osebi po predpisih o dedovanju) in zapreti INR zapustnika.

K 12. členu:

Člen podrobno ureja postopek prenosa INR med ponudniki in določa dve vrsti prenosa: prostovoljni prenos na zahtevo imetnika in obvezni prenos zaradi prenehanja ali izbrisa ponudnika.

Pri prostovoljnem prenosu mora imetnik podati pisno zahtevo obstoječemu ponudniku. Ta zahteva mora vsebovati podatke o novem ponudniku in številki novega INR. Rok za predložitev zahteve je 15 dni od sklenitve nove pogodbe. Prenos mora biti izveden v 15 dneh od prejema zahteve.

Pri prenehanju ali izbrisu ponudnika mora ponudnik v 5 delovnih dneh obvestiti imetnike o prenehanju izpolnjevanja pogojev. V primeru likvidacije ali stečaja mora naslednji delovni dan obvestiti Agencijo. Imetniki imajo nato 15 dni časa za sklenitev nove pogodbe in predložitev zahteve za prenos.

Obseg prenosa mora zajemati vsa sredstva na računu, stanje skupnih vplačil, podatke za davčno osnovo, stanje denarnih sredstev in finančnih instrumentov, evidenco vseh transakcij z nakupnimi in prodajnimi cenami, podatke o preteklih stroških ter druge pomembne informacije.

Med prenosom je prepovedano vplačevanje na INR in trgovanje s finančnimi instrumenti pri obeh ponudnikih.

Če imetnik v 15-dnevnem roku ne izbere novega ponudnika, mora obstoječi ponudnik v 5 delovnih dneh prodati finančne instrumente po tržnih cenah in v naslednjih 5 dneh izplačati sredstva upravičencu ter zapreti račun.

Prenos je zaključen, ko so na nov INR prenesena vsa sredstva in informacije, s čimer tudi preneha veljati pogodba s prvotnim ponudnikom.

Možnost prenosa INR na drugega ponudnika je ključna za zdravo konkurenco med ponudniki INR. Predstavlja več pomembnih koristi tako za imetnike INR kot za ponudnike INR.

Če imajo imetniki INR možnost izbire med različnimi ponudniki INR, so ti primorani ponujati boljše pogoje, nižje stroške in širšo paleto finančnih instrumentov, da bi pridobili in obdržali stranke. To vodi do večje učinkovitosti in inovativnosti na trgu.

Poleg tega omogoča imetnikom INR, da prilagodijo svoje naložbe svojim individualnim potrebam in ciljem. Potrebe in želje imetnikov INR se sčasoma spreminjajo, zato je pomembno, da imajo možnost izbrati ponudnika INR, ki bolje ustreza njihovim trenutnim okoliščinam. Tako lahko izberejo ponudnika INR, ki ponuja finančne instrumente in storitve gospodarjenja, ki so bolj usklajene z njihovim tveganim profilom ali ki ima strokovno znanje na področju, ki jih zanima.

K 13. členu:

Člen ureja register INR, kot centralno informacijsko zbirko pri FURS, ki je povezana z davčnim registrom. Register je namenjen zagotavljanju podatkov za izvajanje zakona in pobiranje davkov.

Register vsebuje tri glavne sklope podatkov: osebne podatke imetnikov (ime, priimek, davčna številka), podatke o računu (številka INR, datum odprtja, prenosi med ponudniki, obdobja mirovanja, datum zaprtja) ter podatke o ponudnikih po časovnih obdobjih vodenja računa.

Nabor podatkov v registru je zelo omejen in skoncentriran na podatke, ki so potrebni za izvajanje tega zakona. Z vidika zaščite osebnih podatkov bi obsežno zbiranje podatkov o finančnih transakcijah in vrednosti sredstev na INR predstavljalo tveganje za zasebnost posameznikov.

Omejevanje obsega podatkov v registru je smiselno tudi z vidika varnosti. Obsežnejša zbirka podatkov bi predstavljala večje tveganje za kibernetične napade in druge vrste zlorab.

Ponudniki morajo FURS v dveh dneh od sklenitve pogodbe sporočiti osnovne podatke o novi pogodbi (osebni podatki, številka računa, datum odprtja). Enak rok velja za sporočanje vseh sprememb podatkov, kot so prenosi med ponudniki, začetek ali konec mirovanja računa ter zaprtje računa.

Register se povezuje z davčnim registrom zaradi sprotnega preverjanja davčnega statusa imetnikov INR. FURS mora ponudnike v petih dneh obvestiti o spremembah davčnega statusa imetnikov, predvsem če imetnik preneha biti zavezanec za plačilo dohodnine od vseh dohodkov.

Za varstvo zasebnosti je določen desetletni rok hrambe podatkov po smrti imetnika. Po tem roku se podatki arhivirajo v skladu s predpisi o arhivskem gradivu. FURS mora ponudnikom na njihov zahtevek v petih dneh posredovati ustrezne podatke iz registra.

Namen registra je dvojen: zagotavljanje podatkov za izvajanje zakona ter pobiranje davkov. Register tako predstavlja centralno točko za zbiranje in izmenjavo informacij povezanih z INR med ponudniki in davčnimi organi.

K 14. členu:

Člen določa pogoje in obveznosti za ponudnike INR. Za opravljanje dejavnosti mora ponudnik INR kumulativno izpolnjevati tri temeljne pogoje: imeti mora ustrezno dovoljenje za opravljanje investicijskih storitev (sprejemanje in posredovanje naročil, izvrševanje naročil, gospodarjenje s finančnimi instrumenti), biti vpisan v register ponudnikov INR pri Agenciji ter imeti status plačnika davka v Sloveniji.

Zahteva po ustreznem dovoljenju za opravljanje investicijskih storitev zagotavlja, da ponudnik INR izpolnjuje zahteve, ki jih za opravljanje finančnih storitev predpisuje zakonodaja s področja trga finančnih instrumentov. Vpis v register ponudnikov INR pri Agenciji, omogoča javno dostopnost informacij o vsakem ponudniku INR, kar povečuje transparentnost in omogoča vlagateljem, da izberejo zanesljivega ponudnika INR. Vpis v register ponudnikov INR opravi Agencija, če presodi, da je oseba primerna za storitve povezane z INR. Tretji pogoj, status plačnika davka v Sloveniji, pa zagotavlja obračunavanja davčnega odtegljaja pri izvedbi izplačil z INR.

Člen vsebuje dve prepovedi: ponudnik ne sme ponujati INR v paketu z drugimi produkti ali storitvami ter ne sme dajati posojil imetnikom za vplačila ali trgovanje na INR. Dodatno varnost za imetnike INR zagotavlja zahteva po strogo ločenem vodenju sredstev vsakega imetnika od drugega premoženja.

Informacijski sistem ponudnika mora zagotavljati nemoteno delovanje INR in izpolnjevanje davčnih obveznosti – davčni odtegljaj ob izvedbi izplačil. Ponudnik mora voditi posebno evidenco sredstev INR po imetnikih, ki vključuje vse vplačila, prilive, izplačila, nakupe in prodaje finančnih instrumentov, plačane stroške in dohodnino. Evidenca se hrani skladno s pravili zakona o davčnem postopku.

Stroški in nadomestila niso regulirani po višini, se pa določa, da se v času mirovanja INR stroški ne smejo zaračunavati. Ponudnik mora imetniku na zahtevo brezplačno posredovati podatke iz evidence v elektronski obliki, tudi po zaprtju računa.

Po najavi prenehanja ali začetka stečajnega postopka ponudnik ne sme več sklepati novih pogodb.

S postavitvijo jasnih in strogih pogojev za ponudnike INR se zagotovi, da so sredstva imetnikov INR v varnih rokah in da so njihovi interesi zaščiteni.

K 15. členu:

Člen ureja vzpostavitev, vodenje in vzdrževanje registra ponudnikov INR pri Agenciji kot enotne zbirke podatkov. Za vpis v register mora oseba kumulativno izpolnjevati pogoje iz 14. člena tega člena (dovoljenje za investicijske storitve in status davčnega zavezanca) ter pridobiti odločbo Agencije o vpisu.

Zahteva, da mora ponudnik INR za vpis v register izpolnjevati vse zahteve zakona, je temeljni pogoj za zagotavljanje visoke stopnje varstva imetnikov INR in stabilnosti celotnega finančnega sistema. Z vpisov v register ponudnikov INR Agencija uradno potrdi, da določen subjekt izpolnjuje zakonske zahteve, da postane ponudnik INR.

Register vsebuje identifikacijske podatke ponudnika (LEI številka, firma, sedež), informacijo o investicijskih storitvah, za katere je ponudnik INR pridobil dovoljenje pristojnega organa ter na podlagi katerih lahko ponuja storitev vodenja INR v skladu s tem zakonom, datume vpisa in morebitnega izbrisa ter podatke o morebitnem prenehanju ali stečaju.

Ponudniki INR morajo Agencijo pisno obvestiti o prenehanju izpolnjevanja pogojev po tem zakonu ali prenehanju opravljanja storitev naslednji delovni dan po nastopu tega dejstva.

Agencija izbriše ponudnika iz registra v treh primerih: na podlagi njegovega obvestila o neizpolnjevanju pogojev, če v nadzoru ugotovi neizpolnjevanje pogojev ali zaradi večkratnih ali hujših kršitev zakonskih obveznosti.

Izbris iz registra ponudnikov INR pomeni popolno prekinitev dejavnosti upravljanja INR za določeno podjetje. To pomeni, da mora ponudnik INR prenehati z vsemi dejavnostmi, povezanimi z upravljanjem INR na način, kot ga določa ta zakon.

Register je javno dostopen na spletni strani Agencije. Zoper odločitve Agencije o vpisu in izbrisu ni pritožbe, možen pa je upravni spor. Agencija s podzakonskim aktom podrobneje določi vsebino zahteve za vpis, način vodenja in objave registra.

K 16. členu:

Za nadzor nad ponudniki INR je pristojna Agencija. Nadzor nad ponudniki INR je potreben, da se zaščiti imetnike INR, ohrani stabilnost finančnega sistema in zaupanje v finančni sistem.

Za nadzor nad INR in ponudniki INR se uporabljajo predpisi s področja trga finančnih instrumentov. S tem se doseže:

- večja enotnost in doslednost pri urejanju različnih finančnih instrumentov,
- ni potrebno ustvarjati popolnoma novega regulativnega okvira za INR, temveč se izkoristi obstoječa zakonodaja in
- zasleduje mednarodna usklajenost.

Ureditev zagotavlja, da je nadzor na področju INR učinkovit in usklajen z ostalimi področji finančnega trga.

K 17. členu:

Ta člen določa kazni za kršitve zakona. Prva kršitev, za katero je predvidena globa od 25.000 do 250.000 evrov, je ponujanje ali vodenje INR računov brez vpisa v register ponudnikov INR.

V nadaljevanju člen določa še 19 drugih kršitev, za katere je predvidena enaka globa. Te kršitve se nanašajo na različne obveznosti ponudnikov INR. Ponudniki morajo pravilno voditi evidence o sredstvih na računih in ne smejo sprejemati vplačil v nasprotju z zakonom. Pri izplačilih sredstev morajo upoštevati zakonske določbe, prav tako morajo pravilno ravnati s finančnimi instrumenti in njihovimi prenosi. Prepovedano jim je uporabljati sredstva INR za zavarovanje, če to ni dovoljeno. Pogodbe o INR morajo vsebovati vse predpisane sestavine in biti skladne z zakonom. Ko so za to izpolnjeni pogoji, morajo prekiniti pogodbe. Pri trgovanju s finančnimi instrumenti morajo ravnati v skladu s predpisi,

vključno s pravočasno prodajo instrumentov, ko je ta potrebna. Pomembna je tudi njihova obveznost pravilnega prenosa sredstev in obveščanja imetnikov INR. Pred sklenitvijo pogodbe morajo strankam zagotoviti vse potrebne informacije. Prepovedano jim je tržiti INR skupaj z drugimi produkti na nedovoljen način in dajati posojila imetnikom INR. Ob prenehanju davčne zavezanosti imetnika morajo ustrezno ukrepati. Pri zaračunavanju stroškov morajo upoštevati zakonske omejitve. Dolžni so tudi posredovati podatke imetnikom in ne smejo sklepati novih pogodb v določenih okoliščinah. Na koncu je določena tudi obveznost obveščanja Agencije o spremembah.

Z globo od 2.500 do 10.000 eurov se kaznuje odgovorna oseba pravne osebe ali odgovorna oseba ponudnika INR, če stori prekršek iz prejšnjega odstavka.

Za vsako od teh kršitev je v zakonu podan opis, ki določa, kdaj gre za prepovedano ravnanje. Tako je poskrbljeno za jasnost pravil in predvidljivost sankcij za njihovo kršitev.

Globe predstavljajo pomemben mehanizem nadzora pri upravljanju INR. Njihov primarni namen je odvratanje podjetij od kršenja predpisov, ki urejajo to področje. Ko ponudnik INR krši zakon, se mu lahko izreče denarna kazen, ki je namenjena tako kaznovanju kršitelja kot tudi odvratanju drugih podjetij od podobnega ravnanja.

K 18. členu:

Ta člen določa, da je prekrškovni organ, ki vodi postopke in odloča o prekrških iz tega zakona, Agencija.

K 19. členu:

Ta člen ureja način določanja višine globe v hitrem prekrškovnem postopku. Pristojni organi imajo možnost, da izrečejo globo, ki je višja od najnižje predpisane. Pri določanju konkretne višine globe morajo upoštevati več dejavnikov. Najprej presojuje, kako resen je storjeni prekršek. Pomembna je tudi stopnja odgovornosti kršitelja ter korist, ki jo je s prekrškom pridobil. Upoštevati morajo tudi premoženjsko stanje kršitelja in njegove morebitne predhodne kršitve. S tem pristopom se zagotavlja, da je višina globe prilagojena okoliščinam vsakega posameznega primera in da se lahko sorazmerno kaznujejo tako manjše kot tudi resnejše kršitve. Člen je usklajen s splošnimi določbami zakona o prekrških in tako zagotavlja enotno obravnavo prekrškov.

K 20. členu:

Člen ureja izdajo podzakonskega akta Agencije v roku šestih mesecev po uveljavitvi zakona.

K 21. členu:

Člen ureja začetek veljavnosti in uporabe zakona. Zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začne devet mesecev po uveljavitvi. V tem obdobju se sprejmejo podzakonski akti, vzpostavijo tehnični sistemi pri FURS in Agenciji ter prilagodijo informacijski sistemi in procesi pri ponudnikih INR.

PRILOGA: OSNUTEK PREDLAGANE DAVČNE OBRAVNAVE

Zakon o dohodnini

1. Doda se nov 14.a člen, ki se glasi:

»14.a člen

(vir dohodka z individualnega naložbenega računa)

Dohodek z individualnega naložbenega računa (v nadaljnjem besedilu: INR) po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ima vir v Sloveniji.«.

Obrazložitev:

V novem 14.a členu Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določeno pravilo, da ima dohodek z individualnega naložbenega računa (v nadaljnjem besedilu: INR) po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune – kot nova podskupina dohodka iz kapitala – svoj vir v Sloveniji. Dohodek z INR je opredeljen v novem III.6.4. poglavju ZDoh-2 in je donos, dosežen s sredstvi na takem računu, pri čemer se na splošno šteje, da je tak dohodek dosežen, ko je izplačan s takega računa. Upošteva se navedeno ima vsako izplačilo s takega računa vir v Sloveniji, ne glede na to, ali so akumulirane dividende, obresti, kapitalski dobički/izgube (realizirani in nerealizirani) ter drugi dohodki, ki sestavljajo izplačani donos, doseženi s finančnimi instrumenti na takem računu, ki so jih izdali domači ali tuji izdajatelji.

2. Prvi odstavek 80. člena se spremeni tako, da se glasi:

»(1) Dohodek iz kapitala po tem poglavju vključuje:

1. obresti,
2. dividende,
3. dobiček iz kapitala,
4. dohodek z INR.«.

Obrazložitev:

Z novim prvim odstavkom 80. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) se razširja skupina dohodka iz kapitala, saj se po novem v to skupino poleg obresti, dividend in dobička iz kapitala všteva tudi dohodek z INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.

3. V 81. členu zakona se doda nov, šesti odstavek, ki se glasi:

»(6) Ne glede na druge odstavke tega člena se obresti, dosežene na podlagi sredstev INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4. Dohodek z INR.«.

Obrazložitev:

V novem šestem odstavku 81. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določeno, da se obresti, dosežene na podlagi sredstev na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ne obdavčijo po III.6.1. poglavju, temveč po novem III.6.4. poglavju Zakona o dohodnini (ZDoh-2). Navedeno pomeni, da se od obresti, doseženih na podlagi sredstev na INR (npr. obveznic) v Sloveniji ne plačuje dohodnine v času, ko so obresti dosežene. Te obresti so po novem obravnavajo v okviru nove podskupine dohodka iz kapitala, tj. dohodka z INR.

4. V 90. členu zakona se doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na druge odstavke tega člena se dividende, dosežene na podlagi sredstev INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4. Dohodek z INR.«.

Obrazložitev:

V novem petem odstavku 90. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določeno, da se dividende, dosežene na podlagi sredstev na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ne obdavčijo po III.6.2. poglavju, temveč po novem III.6.4. poglavju Zakona o dohodnini (ZDoh-2). Navedeno pomeni, da se od dividend, doseženih na podlagi sredstev na INR (npr. delnic) v Sloveniji ne plačuje dohodnine v času, ko so dividende dosežene. Te dividende so po novem obravnavajo v okviru nove podskupine dohodka iz kapitala, tj. dohodka z INR.

5. V 92. členu zakona se doda nov, drugi odstavek, ki se glasi:

»(2) Ne glede na prvi odstavek tega člena se dobiček iz kapitala, dosežen z odsvojitvijo kapitala iz 2. in 3. točke 93. člena tega zakona na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, obdavči, kot je določeno v poglavju 6.4. Dohodek z INR.«.

Obrazložitev:

V novem drugem odstavku 92. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določeno, da se dobiček iz kapitala, dosežen z odsvojitvijo sredstev na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, tj. sredstev v obliki kapitala iz 2. in 3. točke 93. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2), ne obdavči po III.6.3. poglavju, temveč po novem III.6.4. poglavju ZDoh-2. Navedeno pomeni, da se od dobičkov, doseženih z odsvojitvijo tovrstnih sredstev na INR (npr. delnic in obveznic), v Sloveniji ne plačuje dohodnine v času, ko so dobički doseženi. Navedeno tudi pomeni, da izgube, realizirane z odsvojitvijo tovrstnih sredstev na INR ne zmanjšujejo dobičkov, doseženih z odsvojitvijo kapitala po III.6.3. poglavju ZDoh-2. Dobički, ki so doseženi in izgube, ki so realizirane z odsvojitvijo tovrstnih sredstev na INR, se po novem obravnavajo v okviru nove podskupine dohodka iz kapitala, tj. dohodka z INR.

6. Za poglavjem 6.3. Dobiček iz kapitala se doda novo poglavje, ki se glasi;

»6.4. Dohodek z INR

(dohodek z INR)

- (1) Dohodek po tem poglavju zakona je donos, dosežen s sredstvi INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.
- (2) Ne glede na 15. člen tega zakona je dohodek po tem poglavju zakona dosežen, ko je izplačan z INR.
- (3) Šteje se, da je dohodek imetnika INR po tem poglavju zakona izplačan z INR tudi, kadar je zaradi smrti imetnika INR izplačan dediču, volilnojemniku ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine.
- (4) Tuji davek od dohodka, doseženega na podlagi sredstev INR, vrnjen zavezancu, a ne na INR, se šteje za izplačilo dohodka z INR.
- (5) Zavezanec o vračilu iz prejšnjega odstavka obvesti [plačnika davka] [ponudnika INR] in davčni organ, kot je določeno z zakonom, ki ureja davčni postopek. Znesek tako vrnjenega tujega davka šteje za izplačan z INR naslednji dan po dnevu, ko [plačnik davka] [ponudnik INR] prejme obvestilo zavezanca.
- (6) Dohodek po tem poglavju zakona se ne šteje za izplačan, če zavezanec prenese INR na drugega ponudnika v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune.

Obrazložitev:

V novem III.6.4. poglavju Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določena davčna obravnava nove podskupine dohodka iz kapitala – dohodka z INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune. Novo III.6.4. poglavje ZDoh-2 ne velja za morebitne druge individualne naložbene oziroma varčevalne račune zavezancev, na katerem imajo zavezanci finančne instrumente in denarna dobroimetja, ki niso INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune.

Po predlogu se dohodnina od dohodka z INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, podobno kot dohodnina od drugih podskupin dohodka iz kapitala, plačuje po proporcionalni stopnji in se šteje kot dokončen davek oziroma se pod določenimi pogoji dohodnine od tovrstnega dohodka ne plača.

V prvem odstavku je določeno, da je dohodek po tem poglavju zakona donos, dosežen s sredstvi na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune. Po drugem odstavku člena se šteje, da je dohodek po tem poglavju zakona dosežen, ko je izplačan z INR. Po tretjem odstavku člena se šteje, da je dohodek izplačan z INR tudi kadar je zaradi smrti imetnika INR izplačan dediču, volilnojemniku ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine. Po četrtem odstavku se za izplačilo dohodka z INR šteje tudi tuji davek od dohodka (npr. od dividend in obresti, doseženih iz finančnih instrumentov na INR), ki se vrne zavezancu neposredno (tj. pri čemer mora po petem odstavku zavezanec o takšnem vračilu obvestiti [plačnika davka] [ponudnika INR] in davčni organ, kot je določeno z zakonom, ki ureja davčni postopek. Šteje se, da je znesek tako vrnjenega tujega davka izplačan z INR naslednji dan po dnevu, ko [plačnik davka] [ponudnik INR] prejme obvestilo zavezanca. Tuji davek od dohodka, ki se vrne zavezancu tako, da se izplača neposredno na INR, se ne šteje za izplačilo dohodka z INR.

V šestem odstavku je določeno, da se dohodek po tem poglavju zakona ne šteje za izplačan, če zavezanec prenese INR na drugega ponudnika v skladu z zakonom, ki ureja individualne naložbene račune.

104.b člen
(oprostitev)

Dohodnine se ne plača pri prvem izplačilu z INR, ki je opravljeno po preteku najmanj 15 let od dne odprtja INR, če v obdobju pred tem ni prišlo do izplačila z INR. Za namene izvajanja tega člena se vračilo tujega davka iz četrtega odstavka 104.a člena tega zakona ne šteje za izplačilo dohodka z INR.

Obrazložitev:

V tem členu je določena oprostitvev dohodnine. Dohodnine se tako ne plača pri prvem izplačilu z INR, ki je bilo opravljeno po preteku 15 let od dne odprtja INR, če si v obdobju pred tem zavezanec ni izplačal nič z INR. Navedeno pomeni, da je dohodnine oproščeno le prvo izplačilo z INR, če sta izpolnjena naslednja pogoja:

- o takšno prvo izplačilo je bilo opravljeno po preteku najmanj 15 let od dne odprtja INR (tj. od dne sklenitve pogodbe o INR), pri čemer se v primeru prenosa INR na drugega ponudnika 15-letni rok začne šteti od dne sklenitve prvotne pogodbe o INR;
- o zavezanec si v obdobju pred tem (tj. pred izplačilom) nikoli ni izplačal z INR (pri čemer se vračilo tujega davka iz četrtega odstavka 104.a člena tega zakona za namene izvajanja oprostitvev dohodnine ne šteje za izplačilo z INR).

Navedeno tudi pomeni, da se dohodnina plačuje od vsakega naslednjega izplačila z INR, četudi je opravljeno po preteku 15 let od dne odprtja INR.

Oprostitev dohodnine pod pogoji, določenimi v tem členu, velja ne glede na to, ali se izplačilo z INR opravi imetniku INR, ali pa se zaradi smrti imetnika INR izplačilo opravi dediču, volilijemniku ali osebi, ki ju nadomesti po predpisih o dedovanju, ali drugi osebi, ki uveljavlja kakšno pravico iz zapuščine.

104.c člen
(davčna osnova)

(1) Davčna osnova je izplačan donos. Donos je pozitivna razlika med vrednostjo sredstev na INR na dan nastanka davčne obveznosti in zneskom vplačil na dan nastanka davčne obveznosti. Izplačilo z INR, ki presega donos, predstavlja vračilo vplačil. Znesek vplačil na dan nastanka davčne obveznosti je seštevek vseh vplačil na INR do dneva nastanka davčne obveznosti, zmanjšan za izplačila z INR do dneva nastanka davčne obveznosti, ki predstavljajo vračilo vplačil.

(2) Vrednost sredstev na INR je seštevek denarnih sredstev na INR in primerljivih tržnih cen drugih sredstev na INR.

Obrazložitev:

V tem členu je opredeljena davčna osnova od dohodka z INR, in sicer je davčna osnova izplačan donos. Donos je opredeljen kot pozitivna razlika med vrednostjo sredstev na INR na dan nastanka davčne obveznosti in stanjem vplačil na dan nastanka davčne obveznosti. Izplačilo z INR, ki presega donos, predstavlja vračilo vplačil. Znesek vplačil na dan nastanka

davčne obveznosti je seštevek vplačil na INR do dneva nastanka davčne obveznosti, zmanjšan za izplačila z INR do dneva nastanka davčne obveznosti, ki predstavljajo vračilo vplačil. Vrednost sredstev na INR je seštevek denarnih sredstev na INR in primerljivih tržnih cen drugih sredstev na INR.

Donos tako sestavljajo akumulirane obresti, dividende in drugi dohodki, pridobljeni oziroma doseženi na podlagi sredstev INR, ter doseženi dobički in izgube iz odsvojitve finančnih instrumentov na IFRFI ter nerealizirani dobički in izgube iz finančnih instrumentov na INR ter dobički in izgube iz valutne konverzije. Donos zmanjšuje tuja dohodnina, plačana od tovrstnih dohodkov oz. donosov, ki pritekajo na INR in imajo vir izven Slovenije, ter stroški in nadomestila, ki se plačajo iz sredstev INR.

Primer 1:

Fizična oseba je v letu 2026 odprla INR. V letu 2026 je na INR vplačala 5.000 evrov, nato pa v letih 2027–2035 vsako leto po 3.000 evrov. Fizična oseba je torej na INR vplačala 32.000 evrov. V letu 2036 se fizični osebi z INR izplača 15.000 evrov. Vrednost sredstev na INR na dan izplačila je 55.000 evrov (tj. denarnih sredstev v višini 5.000 evrov in finančnih instrumentov v višini 50.000 evrov).

Donos: 55.000 evrov – 32.000 evrov = 23.000 evrov

Davčna osnova od izplačanega donosa: 15.000 evrov < 23.000 evrov = 15.000 evrov

Stanje vseh vplačil na INR po izplačilu v letu 2036: 32.000 evrov

Primer 2:

Enako kot zgoraj, pri čemer se v letu 2036 fizični osebi z INR izplača 25.000 evrov.

Donos: 55.000 evrov – 32.000 evrov = 23.000 evrov

Davčna osnova od izplačanega donosa: 25.000 evrov > 23.000 evrov = 23.000 evrov

Vračilo vplačil: 2.000 evrov

Stanje vseh vplačil na INR po izplačilu v letu 2036: 32.000 evrov – 2.000 evrov = 30.000 evrov

104.d člen

(posebna pravila)

(1) Primerljiva tržna cena posameznega finančnega instrumenta na INR je enaka zaključni ceni finančnega instrumenta [,izraženi z zaključnim tečajem] prejšnjega trgovalnega dne. [Zaključna cena je enaka zadnji ceni, ki jo je finančni instrument registriral na organiziranem trgu tekom prejšnjega dne.] Če se s finančnim instrumentom trguje na borznem trgu v Sloveniji in na organiziranem trgu v drugi državi, se primerljiva tržna cena finančnih instrumentov določi upoštevaje zaključno ceno finančnega instrumenta na organiziranem trgu v drugi državi.

(2) Primerljiva tržna cena finančnega instrumenta na INR ter denarna sredstva na INR v tuji valuti se preračunajo v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan izplačila z INR.

(3) Tuji davek od dohodka, vrnjen v tuji valuti zavezancu, a ne na INR, se preračuna v eure po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije. Preračun se opravi po tečaju, ki velja na dan prejema vračila.

(4) Dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR po zaprtju INR, se obdavčijo tako, kot da niso bili doseženi na podlagi sredstev na INR.

Obrazložitev:

V prvem odstavku je določeno kako se ugotavlja primerljiva tržna cena posameznega finančnega instrumenta na INR in sicer je enaka zaključni ceni finančnega instrumenta [,izraženi z zaključnim tečajem] prejšnjega trgovalnega dne. [Zaključna cena je enaka zadnji ceni, ki jo je finančni instrument registriral na organiziranem trgu tekom prejšnjega dne.] Če se s finančnim instrumentom trguje na borznem trgu v Sloveniji in na organiziranem trgu v drugi državi, se primerljiva tržna cena finančnih instrumentov določi upoštevaje zaključno ceno finančnega instrumenta na organiziranem trgu v drugi državi.

V drugem in tretjem odstavku se posebej določata pravili preračunavanja primerljive tržne cene posameznega finančnega instrumenta na INR in denarnih sredstev na INR ter vračil tujega davka v tuji valuti v eure. Preračun se opravi po tečaju, ki ga objavlja Banka Slovenije in velja na dan izplačila z INR oziroma po tečaju, ki velja na dan prejema vračila tujega davka.

S četrtem odstavkom se določa pravilo za primer, ko bi imetnik INR po zaprtju INR dosegel dohodek na podlagi sredstev, ki jih je imel na INR (tj. običajno na podlagi zaključenega sodnega postopka, npr. kadar kot izključeni manjšinski delničar družbe po tem, ko je sodišče določilo primerno odpravnino, prejme dodatni znesek denarne odpravnine). Ti dohodki se obdavčijo tako, kot da niso bili doseženi na podlagi sredstev na INR. Navedeno pomeni, da se po ZDoh-2 davčno obravnavajo enako kot bi se tovrstni dohodki obravnavali v primeru, ko zavezanec relevantnih sredstev ne bi imel na INR, temveč na drugem računu (npr. trgovalni račun).

7. V 105. členu zakona se doda nov, peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Ne glede na druge odstavke tega člena se drugi dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR, obdavčijo, kot je določeno v poglavju 6.4. Dohodek z INR.«.

Obrazložitev:

V novem petem odstavku 105. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) je določeno, da se morebitni drugi dohodki, doseženi na podlagi sredstev na INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune, ne obdavčijo po III.7. poglavju, temveč po novem III.6.4. poglavju ZDoh-2. Navedeno pomeni, da se od drugega dohodka, doseženega na podlagi sredstev na INR, v Sloveniji ne plačuje akontacija dohodnine v času, ko je drugi dohodek dosežen. Tak drugi dohodek se po novem obravnava v okviru nove podskupine dohodka iz kapitala, tj. dohodka z INR.

8. V 132. členu se prvi odstavek spremeni tako, da se glasi:

»(1) Od dohodka iz kapitala iz 1. do 3. točke prvega odstavka 80. člena tega zakona se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami poglavij III.6.1 do III.6.3 tega zakona, po stopnji 25% in se šteje kot dokončen davek.«.

Doda se nov tretji odstavek, ki se glasi:

»(3) Od dohodka iz kapitala iz 4. točke prvega odstavka 80. člena tega zakona se dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.6.4 poglavja tega zakona, po stopnji 15 % in se šteje kot dokončen davek.«.

Obrazložitev:

Sprememba prvega odstavka 132. člena ZDoh-2 je redakcijske narave. Z njo se določa, da se od dohodka iz kapitala, razen od dohodka z INR, dohodnina izračuna in plača tako kot že velja od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami poglavji III.6.1. do III.6.3., po stopnji 25% in se šteje kot dokončen davek.

Z novim tretjim odstavkom se določa, da se od dohodka z INR, kot nove podskupine dohodka iz kapitala, dohodnina izračuna in plača od davčne osnove, ugotovljene v skladu z določbami III.6.4 poglavja tega zakona, po stopnji 15 % in se šteje kot dokončen davek.

9. Za 135. členom se doda nov a135.a člen, ki se glasi:

»a135.a člen

(izračun in plačilo dohodnine od dohodka z INR)

(1) Dohodnina od dohodka z INR se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek.

(2) Izračun dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem. Izračun dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti [plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona] [ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune].

(3) Plačilo dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti [plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona] [ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune].«.

Obrazložitev:

V tem členu je določen način izračuna in plačilo dohodnine od dohodka z INR. Dohodnina od dohodka z INR se izračuna in plača v rokih in na način, določen s tem zakonom in z zakonom, ki ureja davčni postopek. Izračun dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem, ki ga opravi [plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona] [ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune].

Plačilo dohodnine od dohodka z INR se opravi na podlagi davčnega obračuna z davčnim odtegljajem. Plačilo dohodnine z davčnim odtegljajem je zavezan opraviti [plačnik davka, kot je določen v tretjem odstavku 125. člena tega zakona] [ponudnik INR po zakonu, ki ureja individualne naložbene račune].

10. V 136. členu se doda nov peti odstavek, ki se glasi:

»(5) Za tuje dohodke iz prvega odstavka tega člena se ne štejejo dohodki, vključeni v donos INR iz drugega stavka prvega odstavka 104.b člena tega zakona.«.

Obrazložitev:

Z novim petim odstavkom je določeno, da se za tuje dohodke iz prvega odstavka 136. člena Zakona o dohodnini (ZDoh-2) ne štejejo dohodki, vključeni v donos INR, kot je ta opredeljen v drugem stavku prvega odstavka 104.b člena zakona. Navedeno pomeni, da se v tujini plačani davek od dohodkov v obliki obresti, dividend, dobičkov iz kapitala in drugih dohodkov, ki jih imetnik INR dosega na INR in ki sestavljajo donos INR, ne more uveljavljati kot odbitek od oziroma odšteti od dohodnine, ki se plača od izplačil donosa z INR. Tovrstni dohodki, ki sestavljajo donos INR, se namreč ne obdavčujejo kot taki v času, ko so prejeti, temveč v okviru donosa INR, ko je tak donos izplačan. Torej sta se tovrstnim dohodkom z njihovo vključitvijo v sestavo donosa INR, spremenila tako narava dohodka kot tudi čas pridobitve, kot bi jo tovrstni dohodki imeli, če ne bi bili doseženi iz sredstev na INR.

Kot že navedeno v obrazložitvi k 104.c členu zakona, tuja dohodnina, plačana od dohodkov, ki sestavljajo donos INR, zmanjšuje donos INR (podobno kot stroški in nadomestila, ki se plačajo iz sredstev INR) ter s tem davčno osnovo od dohodka z INR.